

REGIONAL SAMVERKAN

KRING SAMHÄLLSUTMANINGAR

- en kartläggning av exempel på långsiktig organisering

Mötesplats Social Innovation 2024

Referens

Mötesplats Social Innovation (2024). Regional samverkan kring samhällsutmaningar - en kartläggning av exempel på långsiktig organisering. Malmö: Mötesplats Social Innovation.

Info

Utgivningsår: 2024

Utgivare: Mötesplats Social Innovation

Författare:

- Anna Tengqvist, nationell och internationell samordnare Mötesplats Social Innovation vid Malmö universitet
- Sara Dahlin, nodansvarig Mötesplats Social Innovation och affilierad forskare vid Jönköping University
- Ulrika Sjölund, nodansvarig Mötesplats Social Innovation och projektsamordnare Science Park Borås vid Högskolan i Borås
- Malin Lindberg, gästprofessor i social innovation vid Malmö universitet

Formgivare: Kajsa Kidman, kommunikatör vid Mötesplats Social Innovation

Finansiär: Europeiska Socialfonden och Mötesplats Social Innovation

Mötesplats Social Innovation

Mötesplats Social Innovation är en nationell kunskaps- och samverkansplattform, med säte vid Malmö universitet och med regionala noder vid Högskolan i Borås, Jönköping University, Luleå tekniska universitet, Malmö universitet, Umeå universitet och Örebro universitet.

Mer info: www.socialinnovation.se

sociala innovationer partnerskapet för

Innehåll

1. Inledning	4
2. Teori	5
2.1. Ekosystem för social innovation	5
2.2. Samverkan kring samhällsutmaningar	6
2.3. Grader av samverkan	8
2.4. Processen i social innovation	9
3. Metod	10
3.1. Metod enkät	10
3.2. Metod intervjuer	10
4. Resultat	12
4.1. Resultat enkäter	12
4.2. Resultat från intervjuer	16
5. Diskussion	29
5.1. Drivkrafter och resurser	29
5.2. Verksamheter och funktioner	30
5.3. Normer	31
5.4. Samhällsstrukturer	32
6. Slutsatser	33
7. Referenser	34
Bilaga 1. Enkät på svenska	36
Bilaga 2. Enkät på engelska	37

1. Inledning

För att kunna möta komplexa samhällsutmaningar, såsom ohälsa, arbetslöshet, segregation och klimatförändringar, på nytänkande sätt krävs ofta samverkan mellan olika samhällsaktörer och samhällssektorer. Komplexiteten i dessa samhällsutmaningar gör att de kan ta lång tid att komma till rätta med, vilket skapar ett behov av långsiktiga former för samverkan bortom tidsbegränsade projekt. Detta gäller inte minst på regional nivå, det vill säga geografiska områden som sträcker sig över kommungränser, men som inte omfattar hela länder (även om de kan överskrida landsgränser). Regional samverkan kring samhällsutmaningar har bland annat diskuterats i termer av så kallade "ekosystem" för social innovation. Med ekosystem menas kopplingen mellan olika faktorer som påverkar möjligheterna att utveckla sociala innovationer, i form av aktörer, resurser, strukturer och normer.¹ Med social innovation menas nytänkande sätt att möta samhällsutmaningar och förbättra människors livsvillkor, genom nya sociala praktiker, relationer och strukturer.²

I denna rapport presenteras en kartläggning av svenska och internationella exempel på regional samverkan kring samhällsutmaningar. Syftet är att samla och sprida kunskaper och erfarenheter, som inspiration till att vidareutveckla stödstrukturer för social innovation. Kartläggningen har genomförts av Mötesplats Social Innovation (MSI) som är en nationell kunskaps- och samverkansplattform, med säte vid Malmö universitet och med regionala noder vid Högskolan i Borås, Jönköping University, Luleå tekniska universitet, Malmö universitet, Umeå universitet och Örebro universitet.³ Rapporten är framtagen inom ramen för Sveriges nationella kompetenscenter för social innovation i Europeiska Socialfonden (ESF) som drivs av MSI på uppdrag av Svenska ESF-rådet, i samverkan med Nationella nätverket för samordningsförbund och Partnerskapet för sociala innovationer i Örebro län. Arbetet med kartläggningen har letts av Anna Tengqvist, nationell och internationell samordnare vid MSI, och har genomförts tillsammans med Sara Dahlin, regionansvarig för MSI-noden vid Jönköping University, Ulrika Sjölund, regionansvarig för MSI-noden vid Högskolan i Borås, samt Malin Lindberg, gästprofessor i social innovation vid Malmö universitet. Ett stort tack riktas till de personer som besvarat enkäten och som intervjuats.

"I denna rapport presenteras en kartläggning av svenska och internationella exempel på regional samverkan kring samhällsutmaningar."

¹ Domanski & Kaletka 2018, Eckhardt et al. 2017, Hoffecker 2019, Kaletka et al. 2016

² Mulgan & Pulford 2010, Mötesplats Social Innovation 2023

³ Mer info: www.socialinnovation.se

2. Teori

I detta avsnitt presenteras det teoretiska ramverk som utgör avstamp för kartläggningen och för analysen av dess resultat.

2.1. Ekosystem för social innovation

Ramverket omfattar tidigare kunskaper om så kallade "ekosystem" för social innovation, det vill säga kopplingen mellan olika faktorer som påverkar möjligheterna att initiera, etablera och integrera nytänkande lösningar på samhällsutmaningar i organisationer och samhälle. Internationell forskning har ringat in följande faktorer i sådana ekosystem⁴:

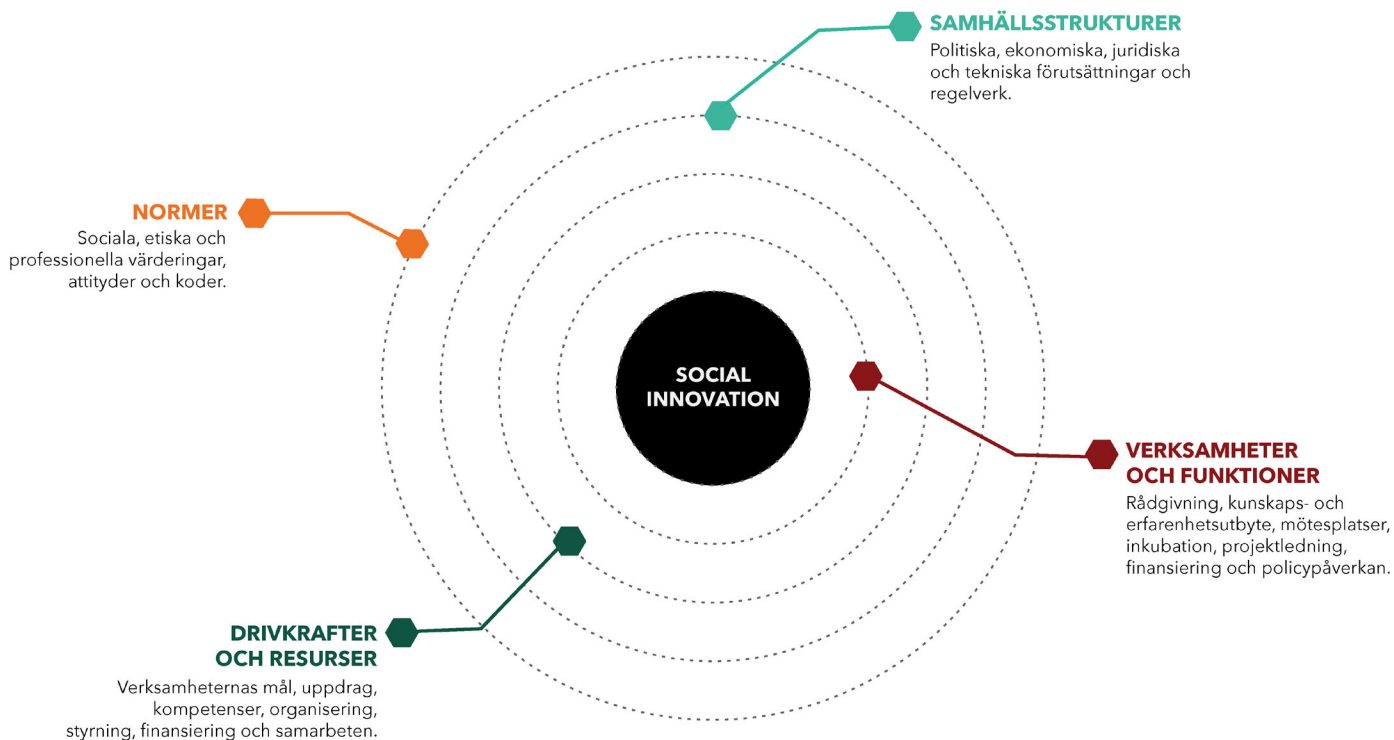

Normer – med sociala, etiska och professionella värderingar, attityder och koder.

Samhällsstrukturer – med politiska, ekonomiska, juridiska och tekniska förutsättningar och regelverk.

Drivkrafter och resurser – med aktörernas mål, uppdrag, kompetenser, organisering, styrning, finansieringskällor, samarbeten m.m.

Verksamheter och funktioner – med aktörer som utvecklar och stöttar social innovation genom koordinering, projektledning, rådgivning, mötesplatser, finansieringsformer, policypåverkan m.m.

Figur 1. Ekosystem för social innovation.⁵

⁴ Domanski & Kaletka 2018, Eckhardt et al. 2017, Hoffecker 2019, Kaletka et al. 2016

⁵ Modellen är utformad av Mötesplats Social Innovation, med inspiration från bl.a. Kaletka et al. 2016.

OECD, som är en internationell organisation för ekonomiskt samarbete och utveckling med 38 medlemsländer, har i sin tur ringat in följande fem ramvillkor i ekosystem för social innovation⁶:

Kultur och beteenden – med traditioner, beteenden och samhälleliga attityder, samt befintliga behov inom ett visst geografiskt område, exempelvis en region

Lagar och regelverk – med juridiska och organisatoriska regleringar.

Institutionella ramar – med visioner, strategier och former för offentlig och organisatorisk policy.

Aktörer och samverkan – med kvaliteten och mångfalden i engagerade samhällsaktörer, samt kopplingarna och interaktionen mellan dessa.

Tillgängliga resurser – med finansiella resurser, infrastruktur och stödprogram.

OECD argumenterar för att det är viktigt att förstå dessa ramvillkor för att kunna utveckla och stötta social innovation inom ett visst geografiskt område, exempelvis en region. De framhåller att ramvillkoren kan användas för att kartlägga, bedöma och följa en regions status och utveckling inom området. Detta kan göra det möjligt att identifiera luckor och utvecklingsbehov för politiska och praktiska stödinsatser för social innovation.

Kartläggningar av det svenska ekosystemet för social innovation visar att det finns många innovativa initiativ och engagerade aktörer inom området, samt vissa stödfunktioner⁷ i form av rådgivning, inkubation, projektförfinansiering, sociala investeringar m.m.⁸ Samtidigt konstateras att det svenska ekosystemet för social innovation är fragmenterat med bristande samordning och stödstrukturer, särskilt efter att Sveriges nationella strategi för socialt företagande och social innovation under 2018-2020 löpte ut.⁹ Överlag bedöms det politiska stödet till social innovation vara bristfälligt i Sverige, på såväl nationell som regional och lokal nivå, till skillnad

från i EU där det finns flera strategiska satsningar inom området.¹⁰ En strukturell utmaning är att den svenska innovationspolitiken nästan uteslutande fokuserar på teknisk och kommersiell utveckling inom näringsliv och forskning.¹¹ Det präglar merparten av den offentliga finansieringen till innovation via exempelvis Vinnova och regionerna, det stöd som innovatörer erbjuds av inkubatorer, innovationskontor, science parks och affärsrådgivare, samt den forskning som bedrivs inom innovationsområdet.

2.2. Samverkan kring samhällsutmaningar

Samverkan mellan de olika aktörer som omfattas i ekosystem för social innovation anses vara centralt för att kunna möta samhällsutmaningar på nytänkande sätt. Bland annat har EU uppmärksammat betydelsen av regional samverkan kring samhällsutmaningar i termer av "clusters of social and ecological innovation".¹² Sådana kluster består av samhällsaktörer från civilsamhälle, näringsliv, akademi och offentlig sektor, som samarbetar på en viss plats för att öka dess ekonomiska, ekologiska och sociala välbefinnande och förnyelse. Dynamiken i dessa kluster sägs främja olika typer av innovation, och särskilt sociala innovationer, genom att fungera som noder för en bredd av aktörer, kapaciteter, kunskaper och resurser. Det betonas att aktörer inom den sociala ekonomin spelar en nyckelroll i klustren, då de ofta är initiativtagare till sådana samarbeten utifrån sitt intresse av att komplettera sina egna verksamheter med gemensamma tjänster, sammanslagning av resurser och uppbyggnad av gemensam innovationskapacitet. Den sociala ekonomin omfattar kooperativ, ömsesidiga bolag, föreningar, stiftelser och sociala företag, som förenas av att de har sociala och/eller ekologiska ändamål snarare än ekonomiska, att de styrs på ett demokratiskt sätt, samt återinvesterar sitt ekonomiska överskott i verksamhet som ligger i medlemmarnas eller allmänhetens intresse.¹³

⁶ OECD 2021

⁷ T.ex. Mötesplats Social Innovation, Samhälls-entreprenörskap Sverige, Coompanion, Mikrofonden, Reach for Change, SE Forum, Ashoka, Impact Hub, Inkludera, Impact Invest, Norrskan Foundation, RISE Social & Health Impact Center, Utfallsfonden, och Europeiska socialfondens programområde för social innovation.

⁸ Ashoka & Reach for Change 2021, Mötesplats Social Innovation 2022, Vinnova 2018

⁹ Regeringskansliet 2018

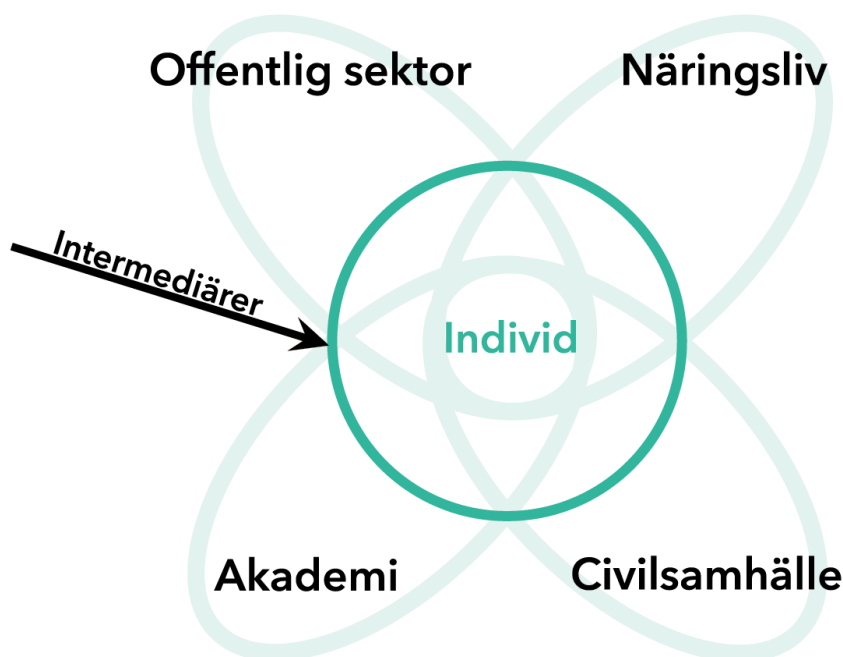
¹⁰ Se t.ex. <https://european-social-fund-plus.ec.europa.eu/en/social-innovation-and-transnational-cooperation>

¹¹ Lindberg 2020, Lindberg et al. 2019

¹² European Commission 2021b

¹³ European Commission 2021a

Tvärsektoriell samverkan i ekosystem och kluster för social innovation kan förstås och främjas med hjälp av den så kallade penta helix-modellen, som illustreras i Figur 2. I centrum för modellen står individen, det vill säga enskilda människor som berörs av en viss samhällsutmaning och som i vissa fall även aktivt engagerar sig i att möta den.¹⁴ Individen omgärdas av fyra samhällssektorer - civilsamhälle, näringsliv, akademi och offentlig sektor - som omfattar de organisationer och institutioner som påverkar och påverkas av samhällsutmaningen. Samspelet mellan dessa aktörer och sektorer underlättas av så kallade intermediärer, som utgörs av individer och initiativ som agerar gränsgångare och korspollinärer mellan etablerade institutioner. Penta helix-modellen är en vidareutveckling av den tidigare triple helix-modellen där samspelet mellan näringsliv, akademi och offentlig sektor står i centrum¹⁵ samt den efterföljande quadruple helix-modellen som även inkluderar civilsamhället¹⁶.

Figur 2. Penta helix-modellen.¹⁷

¹⁴ Björk 2015, Mötesplats Social Innovation 2023

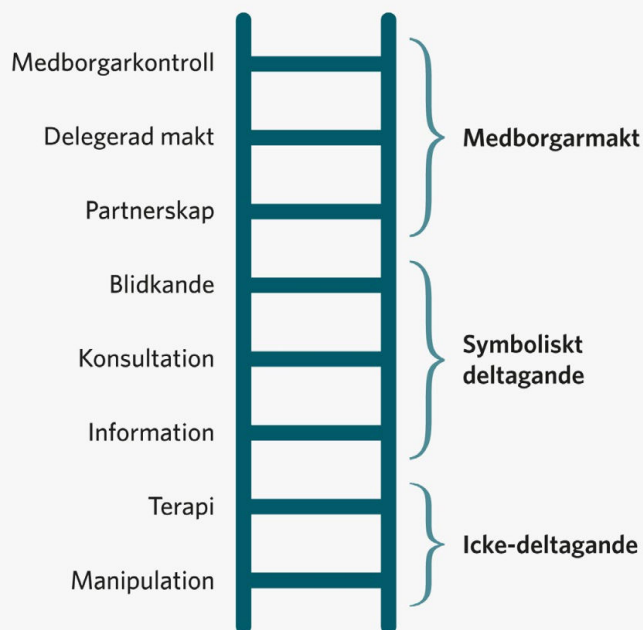
¹⁵ Etzkowitz & Leydesdorff 2000

¹⁶ Lindberg et al. 2012, 2014, Mac Gregor et al. 2010

¹⁷ Modellen är utformad av Mötesplats Social Innovation, baserat på Björk 2015.

2.3. Grader av samverkan

Samverkan kring samhällsutmaningar kan även förstås med hjälp av den delaktighetstrappa som ofta används vid involvering av medborgare/invånare (eng. "citizens") i offentliga dialog- och beslutsprocesser. I Figur 3 illustreras delaktighetstrappans olika grader av samverkan.

Figur 3. Delaktighetstrappan.¹⁸

Delaktighetstrappan omfattar tre grader av delaktighet: icke-deltagande med lägst grad av delaktighet, symboliskt deltagande med viss grad av delaktighet och medborgarmakt med högst grad av delaktighet.¹⁹ Dessa grader är i sin tur uppdelade i olika trappsteg, där icke-deltagande omfattar manipulation där medborgarna förleds att tro att de ges makt, samt terapi där de förleds att tro att de själva är problemet. Symboliskt deltagande omfattar information där medborgarna informeras om aktuella frågor på ett enkelriktat sätt, konsultation där de tillfrågas om sina synpunkter, samt blidkande där de ges visst inflytande även om makthavarna har bestämmanderätt. Medborgarmakt omfattar partnerskap där medborgarna ges möjlighet att

förhandla med makthavarna, delegerad makt där de ges viss kontroll genom delegerad ledning och beslutsfattande, samt medborgarkontroll där medborgarna ges full kontroll över en viss insats eller process.

I de trappsteg som omfattar högst grad av delaktighet kan man tala om så kallat "samskapande". Med samskapande avses en fördjupad form av samverkan, där medborgare aktivt involveras i flera delar av utvecklingsprocessen. På engelska kallas detta för "co-creation" eller "co-production" vilket definieras som "the active involvement of end-users in various stages of the production process" i kontrast till den passiva involvering som kan omfattas i andra sorters deltagande.²⁰ En internationell litteraturöversikt inom detta område visar att de vanligaste motiven för - och resultaten av - samskapande är ökad effektivitet inom det aktuella området och ökad involvering av medborgare inom området.²¹ För att kunna uppnå en hög grad av samverkan ses ett starkt och flexibelt ledarskap som centralt, som kan innehas av flera olika aktörer och omfatta flera olika roller.²² Samtidigt uppmärksammas en rad utmaningar i samverkan och samskapande, exempelvis att deltagarnas olika maktpositioner i samhället kan leda till att de ges olika stort utrymme och inflytande i processen.²³

¹⁸ SKR 2023, baserat på Arnstein 1969

¹⁹ Arnstein 1969

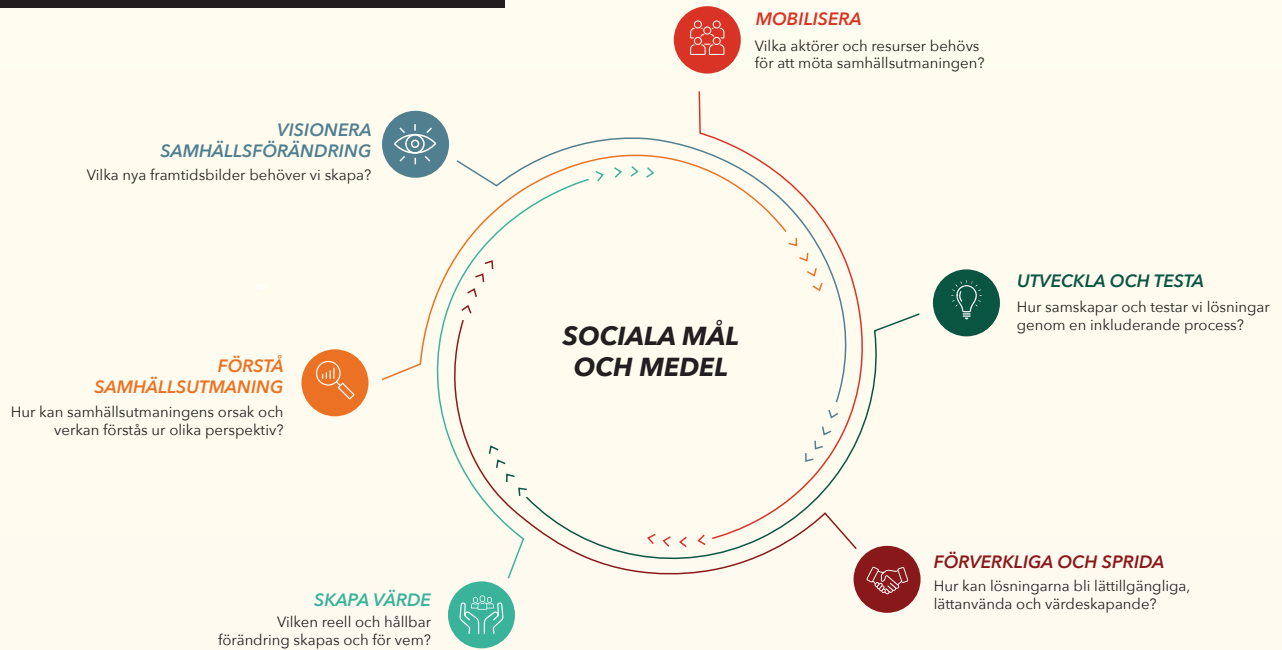
²⁰ Voorberg et al. 2015, sid 1335 (författarnas kursivering).

²¹ Ibid

²² Kjellström et al. 2024

²³ Lindberg 2018

PROCESSEN I SOCIAL INNOVATION

Figur 4. Processen social innovation.²⁴

2.4. Processen i social innovation

För att utveckla och stötta samverkan kring social innovation kan det vara till hjälp att urskilja de olika delar som ofta omfattas i processen att initiera, etablera och integrera nytänkande lösningar på samhällsutmaningar - som illustreras i Figur 4.

I figurens centrum återfinns de sociala mål och medel som kännetecknar social innovation - i bemärkelsen att det primära syftet är att möta samhällsutmaningar och förbättra människors livsvillkor, genom nya sociala praktiker, relationer och strukturer.²⁵ Runt om denna kärna kretsar sex centrala delar i processen för social innovation²⁶:

Förstå samhällsutmaningen – d.v.s. att uppmärksamma en viss samhällsutmaning och analysera dess orsak och verkan ur olika perspektiv.

Visionera samhällsförändring – d.v.s. att föreställa sig hur en alternativ framtid skulle kunna se ut bortom dagens etablerade ordning.

Mobilisera – d.v.s. att aktivt involvera de målgrupper och samhällsaktörer som berörs av utmaningen, samt säkerställa de resurser som behövs för att kunna ta itu med den.

Utveckla och testa – d.v.s. att generera och prioritera idéer, samt utforma och testa möjliga lösningar, tillsammans med intressenter och målgrupper.

Förverkliga och sprida – d.v.s. att etablera varaktiga former för att göra den utvecklade lösningen tillgänglig, användbar och värdeskapande för målgruppen.

Skapa värde – d.v.s. att säkerställa och synliggöra de sociala, ekonomiska och miljömässiga värden som eftersträvas för individer, organisationer och samhälle.

²⁴ Modellen är utformad av Mötesplats Social Innovation, med inspiration från bl.a. Lindberg 2021, Mulgan & Pulford 2010, Westley et al. 2017.

²⁵ Mulgan & Pulford 2010, Mötesplats Social Innovation 2023

²⁶ Mötesplats Social Innovation 2023, 2024

3. Metod

För att få en bild av hur långsiktig samverkan kring samhällsutmaningar kan organiseras på regional nivå har en kartläggning genomförts av svenska och internationella exempel. Ambitionen har varit att identifiera relevanta exempel, snarare än alla befintliga exempel, vilket innebär att kartläggningen inte ska ses som heltäckande. Kartläggningen omfattar exempel på samverkan som uppfyller följande kriterier:

- Syftar till att möta en eller flera samhällsutmaningar på nytänkande sätt.
- Involverar aktörer från minst två samhällssektorer.²⁷
- Är väletablerade och bestående, det vill säga inte tidsbegränsade projekt.
- Är organiserade på regional nivå i Sverige eller internationellt.

Kartläggningen har genomförts genom en kombination av kvantitativa och kvalitativa metoder. Den kvantitativa metoden består av en enkät och den kvalitativa av intervjuer, vilket beskrivs mer nedan.

3.1. Metod enkät

För att få en övergripande bild av exempel på regional samverkan kring samhällsutmaningar genomfördes en digital enkät i Sverige och internationellt. Enkäten skickades ut till företrädare för exempel som medarbetare vid MSI:s nationella och regionala noder redan hade kännedom om via tidigare kontakter och samarbeten. Den skickades även ut till företrädare för andra exempel som våra befintliga kontakter tipsade oss om. Detta tillvägagångssätt har fördelen att vi kunnat tillvarata MSI:s breda kontaktnätverk, men nackdelen att vi kan ha missat andra relevanta exempel. Vi har dock eftersträvat en bredd av exempel från olika verksamhetsområden, samhällssektorer och platser.

Enkäten utformades i Forms for Excel, i en svensk och engelsk version. Den omfattade 11 frågor, som återfinns i Bilaga 1 och 2. Frågorna handlade dels om organisatoriska aspekter såsom samverkans syfte/fokus, organiseringsform, huvudansvarig organisation, samverkansaktörer, finansiering och funktioner. De omfattade även bakgrundsfrågor om exemplets namn, land, geografisk nivå, webbadress och kontaktperson. Vissa frågor, exempelvis om syfte, var fritextsvar, medan andra, exempelvis om samverkansaktörer, var flervalssvar med möjlighet till komplettering i fritext. Enkäten var öppen från 15 oktober till 30 november 2023. Den skickades ut via mail, där det även informerades om kartläggningens syfte, upplägg och avsändare.

Enkätsvaren samlades i två Excel-dokument, ett för svenska svar och ett för internationella, med hjälp av de automatiska funktionerna i Forms for Excel. Därefter gjordes en manuell gallring av enkätsvaren, för att säkerställa att de inkomna exemplen uppfyllde angivna kriterier. I den svenska enkäten inkom 20 svar, varav 12 bedömdes uppfylla kriterierna. I den engelska enkäten inkom åtta svar, varav sju bedömdes uppfylla kriterierna. I nästa steg gjordes en sammanställning av informationen från enkätsvaren, dels i diagram och dels i tre övergripande kategorier: motiv, funktion och miljö. Kategorierna urskildes genom en abduktiv ansats där återkommande teman i enkätfrågor och enkät svar vägts samman. Som ett led i detta tematiserades enkätsvaren genom att liknande svar på en viss fråga sammanfördes - där exempelvis svaren "nätverk" och "rhizomatiskt nätverk" sammanfördes i det gemensamma temat "nätverk".

3.2. Metod intervjuer

För att få en fördjupad bild av regional samverkan kring samhällsutmaningar genomfördes intervjuer med företrädare från utvalda exempel. Dessa valdes ut bland de enkät svar som inkommit, samt

²⁷ Med samhällssektor avses här offentlig sektor, näringsliv, civilsamhälle och akademi.

andra kända exempel. I urvalet eftersträvades en variation avseende plats, samhällssektor och verksamhetsområde. De exempel som intervjuades var:

- Etorikizuna Eraikiz, Spanien
- Experio Lab, Sverige
- La Fabrique à initiatives, Frankrike
- Partnerskapet för sociala innovationer i Örebro län, Sverige
- Samverket, Sverige
- Social Innovation in Health Initiative (SIHI), Sverige och internationellt
- Social Science Research Park (SPARK), Storbritannien

Merparten av intervjuerna genomfördes med en person från varje exempel och i några fall med två eller tre personer.²⁸ I intervjuerna användes semistrukturerade intervjufrågor, för att ge utrymme för utvecklingar och följdfrågor. Intervjufrågorna var:

1. Hur skulle du kort beskriva er organisering av samverkan kring samhällsutmaningar?
2. Vad var motivet till organiseringen?
3. Vad vill ni åstadkomma med ert arbete - finns vision/mission?
4. Vilka är organiseringens viktigaste funktioner - vilka är era nyckelaktiviteter?
5. Vilka är de huvudsakliga samverkansaktörerna?
6. Hur finansieras organiseringen?
7. Vilket mandat och policystöd har ni?
8. Vad har varit nyckelfaktorerna för långsiktig etablering?
9. Lärdomar och medskick till andra liknande initiativ?

Varje intervju varade cirka en timme och dokumenterades genom inspelning och/eller minnesanteckningar. Vid flera intervjuer användes en digital Miro-tavla som fylldes i av den som intervjuades under själva intervjutillfället. Vid behov inhämtades sedan kompletterande information från webbsidor och andra befintliga beskrivningar av exemplen. Alla intervjuade fick därefter

möjlighet att kommentera och komplettera sammanställningen av intervjun.

Det insamlade materialet, i form av transkriberade intervjuer, minnesanteckningar och kompletterande information, sammanställdes i Miro eller Word. Därefter sammanfördes sammanställningarna i en gemensam Miro-tavla, där de analyserades utifrån intervjufrågornas olika temaområden: motiv, vision, funktioner, aktörer, finansiering, mandat, nyckelfaktorer och lärdomar. I analysen urskildes olika kategorier - motiv, funktioner, aktörer, förutsättningar, resultat och medskick - genom en abduktiv ansats där återkommande teman i intervjufrågorna och det empiriska materialet vägts samman.

En metodologisk reflektion är att de studerade exemplen överlag är komplexa med många olika aspekter och dynamiker. Det insamlade materialet kan därför bara ge en begränsad bild och förståelse av exemplen. Det innebär att de resultat som presenteras i denna rapport inte gör anspråk på att fånga varje exempel i sin helhet.

²⁸ De personer som intervjuats är: Sebastian Zurutuza, Olatz Errazkin och Ion Munoa från Etorikizuna Eraikiz, Tomas Edman och Elin Hedbrandh från Experio Lab, Louise Derochechouart och Alexis Bouges från La Fabrique à initiatives och Avise, Mona Hedfeldt och Anders Bro från PSI, Niklas Huss från Samverket, Mats Målvqvist från SIHI, samt Rick Delbridge från SPARK.

4. Resultat

I detta avsnitt presenteras resultaten om regional samverkan kring samhällsutmaningar, baserat på enkäter och intervjuer.

4.1. Resultat enkäter

I detta avsnitt presenteras resultaten från den svenska och internationella enkäten. Resultaten presenteras i separata avsnitt eftersom både kontexten för exemplen och terminologin i svaren skiljer sig åt mellan de svenska och internationella exemplen.

4.1.1. Resultat från den svenska enkäten

I detta avsnitt presenteras resultaten från den svenska enkäten med fokus på motiv (varför initiativet till samverkan togs), funktion (vad som praktiskt görs i samverkan) och miljö (de fysiska och organisatoriska formerna för samverkan), samt organiseringsform, samverkansaktörer och finansiering. I Tabell 1 listas de exempel som inkom i den svenska enkäten och som bedömdes uppfylla kriterierna.

Motiv, funktion och miljö

Flera av exemplen har liknande motiv, nämligen att sprida information och kunskap, bidra till lärande, främja, möjliggöra och genomföra samverkan, samt skapa och stärka förutsättningar för social innovation. Vissa har även angett specifika syften, såsom ökad synkronisering av uppdrag, arbetssätt och perspektiv, hållbar utveckling i samhället, ökad sammanhållning, inkluderande arbetsmarknad, samt välbefinnande.

Gemensamma nämnare finns också gällande funktioner, där flera exempel arbetar med att öka eller ställa om kompetens och sprida kunskap genom exempelvis seminarier, genomföra eller stärka forskning inom social innovation, skapa forum för dialog, lärande och erfarenhetsutbyte genom workshops eller events, projektsamordning, samt projekt- och innovationsstöd. Därutöver

förekommer flertalet funktioner som nämns i enstaka exemplen, såsom arbetsplatser, problemlösning och idéutveckling, jobba med så kallad "impact" eller analys, skriva gemensamma ansökningar, mentorskap, arbeta samskapande, skapa forskningsamarbete genom tillämpad forskning, dela ut priser, påverkansarbete, samt digitala tjänster.

De flesta av exemplen omfattar fysiska eller sociala miljöer som mötesplatser och arenor för dialog och samskapande. Det handlar om allt från labb och hubbar till studios och inkubatorer. Vissa beskriver sig som ett nätverk eller en så kallad "community", andra som ett kompetenscenter, resurscenter eller innovationscenter.

Tabell 1. Exempel i den svenska enkäten.

Exempel
Centre for Inclusive Studies (INCLUDE)
Centrum för hållbar stadsutveckling, Urban Futures
Centrum för välfärdsstudier
Experio Lab
Forum för social hållbarhet i Jönköpings län
Impact House Ekonomisk Förening
Openlab
Partnerskapet för sociala innovationer i Örebro län
Samverket
Social Impact Lab
Social Innovation in Health Initiative (SIHI Sweden)
Universell Utformning av Arbetsplatser (UUA)

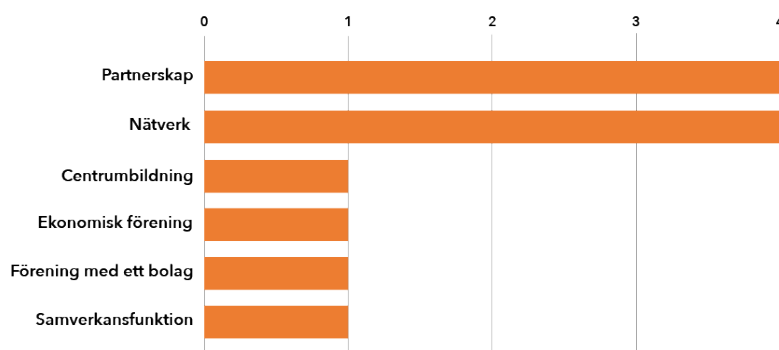
Organisering och finansiering

De vanligaste organiseringsformerna i de svenska exemplen är partnerskap och nätverk. Andra beskriver sin organisation som en centrumbildning, ekonomisk förening, förening med ett bolag, samt som en samverkansfunktion. I Figur 5 ges en överblick av angivna organiseringsformer.

Samverkansaktörerna i de svenska exemplen tillhör oftast den offentliga sektorn eller akademien, följt av civilsamhälle och näringsliv. Majoriteten anger att deras samverkan omfattar aktörer från minst tre samhällssektorer. I Figur 6 ges en överblick av samverkansaktörernas angivna sektorstillhörighet.

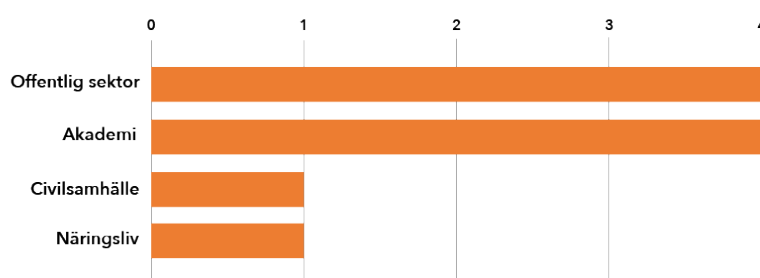
Den vanligaste typen av finansiering i de svenska exemplen är projektmedel eller uppdrag. Näst vanligast är finansiering genom ordinarie arbetstid, följt av medlemsavgifter, universitet och verksamhetsbidrag. Det finns även exempel som finansieras genom regionalt stöd, forskningsmedel, finansiering av deltagande parter, ideellt arbete, samt intäkter från evenemang eller uthyrning. Ofta kombineras olika typer av finansiering, vilket var möjligt att ange då flera svarsalternativ kunde markeras i denna enkätfråga. I Figur 7 ges en överblick av angivna finansieringsformer.

Organiseringsform (n=12)

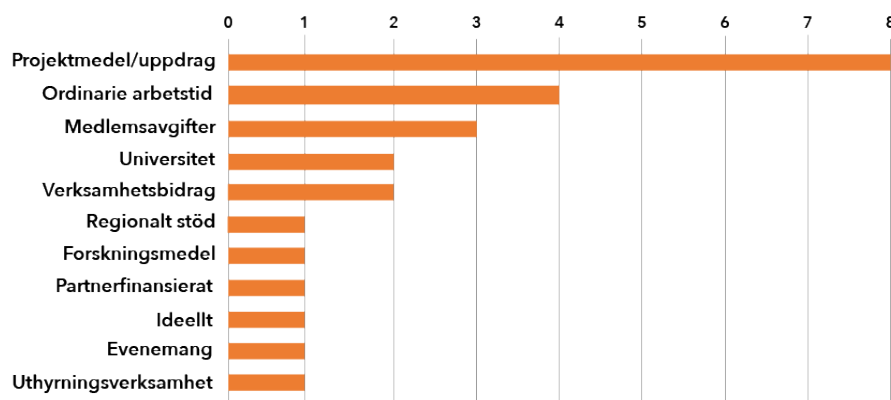
Figur 5. Organiseringsformer i de svenska exemplen.

Samverkansaktörer (n=12)

Figur 6. Samverkansaktörernas sektorstillhörighet i de svenska exemplen.

Finansiering (n=12)

Figur 7. Finansieringsformer i de svenska exemplen.

4.1.2. Resultat från den engelska enkäten

I detta avsnitt presenteras resultaten från den engelska enkäten, uppdelat i kategorierna motiv, funktion och miljö, samt organiseringsformer, samverkansaktörer och finansiering. I Tabell 2 listas de exempel som inkom i den engelska enkäten och som bedömdes uppfylla kriterierna.

Motiv, funktion och miljö

I de engelska enkätsvaren anges att motiven till exemplens verksamhet är att främja, möjliggöra och genomföra samverkan, skapa och stärka förutsättningar för social innovation inklusive gemensam styrning, uppnå ett hållbart samhälle, samt lärande. Samverkan anges vara viktigt av flera anledningar, exempelvis för att stärka demokratin, skapa en levande och innovativ region, stärka den lokala ekonomin och locka arbetskraft, katalysera experiment och ekosystem, skapa en ny politisk kultur, säkra en stark ledaraktör inom regionen, samt hantera utmaningar inom välfärdsområdet.

Exemplen från den engelska enkäten fyller bland annat funktionerna att öka och ställa om kompetens, sprida kunskap genom seminarier och liknande, genomföra och stärka forskning inom social innovation, skapa forum för dialog, lärande och erfarenhetsutbyte genom workshops eller events, samt projektsamordning, projekt- och innovationsstöd, samt rådgivning. Andra angivna funktioner är att bygga partnerskap mellan olika samhällsaktörer, värdegrundsarbete, attrahera ledande företag, säkra finansiering och identifiera idéer med hög potential att möta identifierade utvecklingsbehov.

I de engelska enkätsvaren anges att exemplen erbjuder olika typer av miljöer, såsom en mötesplats, lärandeplats, forskningscenter och en så kallad "sandbox". I ett av enkätsvaren anges att de har skapat ett system av sammankopplade miljöer för både samverkan och experiment.

Tabell 2. Exempel från den engelska enkäten.

Exempel	Land
Arantzazulab	Spanien
Center for Research on Social Innovations (CRISES)	Kanada
Etorkizuna Eraikiz	Spanien
European School of Social Innovation	Österrike
La Fabrique à initiatives	Frankrike
Social Science Research Park (SPARK)	Storbritannien
U-BAI	Spanien

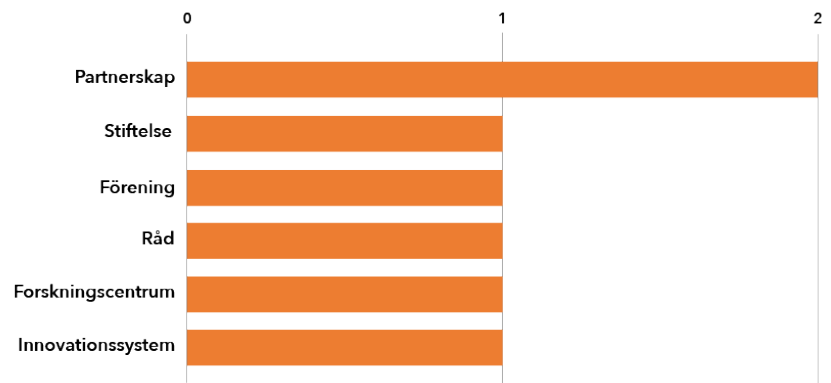
Organisering och finansiering

De organiseringsformer som anges i de engelska enkätsvaren är partnerskap, stiftelse, förening, råd, forskningscentrum och innovationssystem. I Figur 8 ges en överblick av angivna organiseringsformer.

Samverkansaktörerna i de internationella exemplen tillhör oftast civilsamhälle och akademi, följt av näringsliv och offentlig sektor. Precis som i de svenska exemplen är det vanligast att samverkan omfattar aktörer från minst tre samhällssektorer. I Figur 9 ges en överblick av samverkansaktörernas angivna sektorstillhörighet.

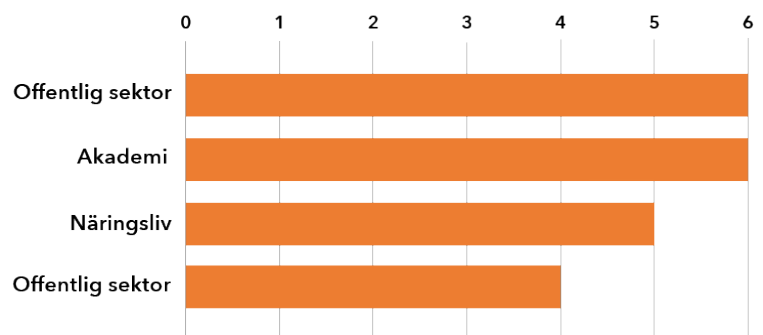
När det gäller finansiering av samverkan uppges det vara vanligast med offentlig finansiering i de internationella exemplen, följt av privat finansiering, universitet och medlemsavgifter. I kategorin övrigt ingår ett exempel där de regionala hubbar som ingår i exemplet ansvarar för att säkra sin egna finansiering. Där ingår även ett exempel där olika finansieringsformer kombineras, vilket i praktiken förekommer i fler exempel då flera svarsalternativ kunde markeras i denna enkätfråga. I Figur 10 ges en överblick av angivna finansieringsformer.

Organiseringsform (7)

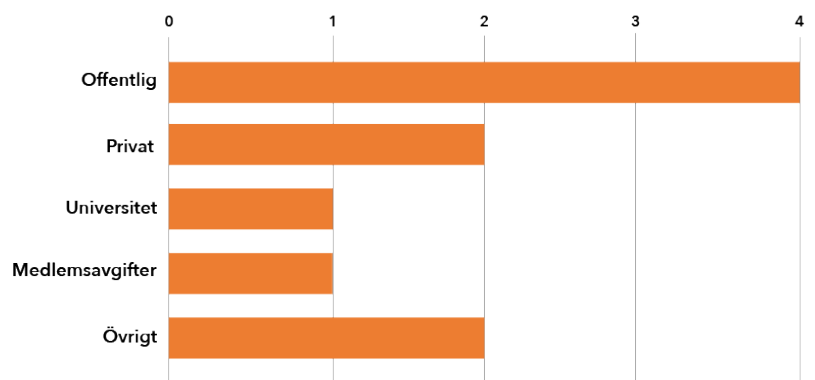
Figur 8. Organiseringsformer i de internationella exemplen.

Samverkansaktörer (7)

Figur 9. Samverkansaktörernas sektorstillhörighet i de internationella exemplen.

Finansiering (7)

Figur 10. Finansieringsformer i de internationella exemplen.

4.2. Resultat från intervjuer

I detta avsnitt presenteras resultaten från de intervjuer som genomförts med utvalda exempel från Sverige och internationellt. Resultaten fokuserar på exemplens motiv, funktioner och organisering, samt deras förutsättningar, resultat och medskick. I Tabell 3 listas de exempel som intervjuats.

Tabell 3. Exempel som intervjuats i Sverige och internationellt.

Exempel	Land
Etorkizuna Eraikiz	Spanien
Experio Lab	Sverige
La Fabrique à initiatives	Frankrike
Partnerskapet för sociala innovationer i Örebro län (PSI)	Sverige
Samverket	Sverige
Social Innovation in Health Initiative (SIHI Sweden och SIHI internationellt)	Sverige, Filippinerna, Colombia, Ghana, Honduras, Indien, Indonesien, Kina, Malawi, Nigeria, Rwanda, Sydafrika, Uganda
Social Science Research Park (SPARK)	Storbritannien

4.2.1 Beskrivningar av de intervjuade exemplen

I detta avsnitt beskrivs de intervjuade exemplen på ett översiktligt sätt.

Etorkizuna Eraikiz

Etorkizuna Eraikiz är en regional strategi för transformativ samhällsutveckling i provinsen Guipúzcoa, i Baskien i norra Spanien. Inom ramen för strategin samverkar Guipúzcoas provinsråd

med andra samhällsaktörer från civilsamhälle, offentlig sektor, näringsliv och akademi, samt medborgare. Där bedrivs en bred verksamhet med allt från en tankesmedja till så kallade "Regional Development Labs", experimentella projekt, stöd till medborgarinitiativ och en framväxande community. Etorkizuna Eraikiz har etablerat elva olika strategier och referenscentrum, där aktörer från olika samhällssektorer samverkar kring teman som är viktiga i regionen, exempelvis mobilitet, klimatförändringar, åldrande, demokratiutveckling och så kallat "collaborative governance" - i syfte att vända utmaningar till möjligheter. Hittills har över 68 000 personer och 900 organisationer involverats i deras aktiviteter. Mer info finns [här](#).

Experio Lab

Experio Lab är ett kompetenscentrum för design i offentlig sektor, med hemvist i Region Värmland. I Experio Lab samarbetar designers, offentliganställda och medborgare i utvecklingen av allt från konkreta välfärdstjänster till offentliga styrmodeller. Verksamheten initierades 2013 inom dåvarande Landstinget i Värmland, för att förbättra patienters delaktighet i utvecklingen av hälso- och sjukvården. Därefter vidareutvecklades verksamheten genom olika forsknings- och utvecklingsprojekt, med finansiering från bland andra Vinnova och EU:s ramprogram. Under tiden växte liknande labbmiljöer fram i andra regioner, vilket ledde fram till bildandet av det nationella nätverket Experio Lab Sverige. Varje region finansierar sitt egen labb och utbyter erfarenheter, metoder och kunskap i det nationella nätverket. Tillsammans med Centrum för tjänsteforskning vid Karlstads universitet har de även startat "Samhällsnytta" för att möta komplexa samhällsutmaningar med hjälp av tjänstelogik och systemdesign. Det är organiserat i form av ett icke-vinstdrivande dotterbolag till universitetet, där Experio Labs designers och universitetets tjänsteforskare samarbetar med Regeringskansliet, myndigheter, regioner och kommuner. Mer info finns [här](#).

Figur 11. Regionala hubbar i La Fabrique à initiatives.²⁹

La Fabrique à initiatives

La Fabrique à initiatives är ett nätverk av regionala hubbar för socialt innovativ samhällsutveckling i Frankrike, som koordineras av den nationella civilsamhällesorganisationen Avise - som sedan 2002 är ett nationellt kompetenscentrum för social ekonomi, socialt företagande och social innovation. La Fabrique à initiatives initierades som ett pilotprojekt 2010, med finansiering från Europeiska socialfonden (ESF) och har sedan övergått till en permanent verksamhet som stöttar utvecklingen av socialt innovativa initiativ i lokalsamhällen. Dethandlaromidéertillpilotprojekt, prototyper eller systemdemonstratorer för att främja ett transformativt lokalsamhälle och hållbar lokal utveckling, som initierats av föreningar, kooperativ, kommuner, regioner eller enskilda medborgare. Idag finns cirka 30 regionala hubbar som etablerats i samverkan mellan regioner, kommuner och klusterorganisationer. Dessa finansieras genom regionala utvecklingsmedel, medan Avises nationella koordinering finansieras huvudsakligen av Näringsdepartementet, Europeiska Socialfonden samt "Banque des Terriores" (en offentlig investerare). Fram tills idag har La Fabrique à initiatives stöttat cirka 600 projekt och 130 sociala företag. Mer info finns [här](https://fabriqueainitiatives.org/contact/).

Partnerskapet för sociala innovationer i Örebro län

Partnerskapet för sociala innovationer (PSI) är ett regionalt nätverk med organisationer från civilsamhället och offentliga sektorn i Örebro län. Syftet är att stärka förutsättningarna för sociala innovationer i regionen för att kunna möta samhällsutmaningar och bidra till en hållbar utveckling. För närvarande har partnerskapet cirka 40 parter, exempelvis Coompanion, Stiftelsen Activa, Möckelföreningarna och studieförbund från civilsamhällets sida, och exempelvis Region Örebro

län, Örebro universitet, Örebro kommun och länets fyra samordningsförbund från offentliga sektorns sida. Sedan starten 2015 har verksamheten både finansierats och koordinerats av Region Örebro län, men det senaste året har koordineringen överlåtits till två av de civilsamhällesorganisationer som ingår i partnerskapet. Verksamheten omfattar tre insatsområden: nätverksträffar och erfarenhetsutbyte, rådgivning och metodstöd, samt projektstöd och samordning. I detta ingår bland annat att samla parterna till stormöten för att utbyta information, idéer och erfarenheter. Parterna kan även tillvarata partnerskapet för att få stöd inför projektansökningar och vid samordning av projekt. Dessutom har Region Örebro län fördelat utvecklingsmedel till social innovation, som riktas till organisationer som vill förverkliga samhällsnyttiga och hållbara idéer. Partnerskapet är politiskt förankrat genom att bland annat vara inskrivet i regionens styrdokument och den regionala innovationsstrategin. Mer info finns [här](#).

²⁹ Källa: <https://fabriqueainitiatives.org/contact/>

Samverket

Samverket är ett koncept för samverkan och innovation inom offentlig sektor genom fysiska och syftesdrivna coworking-miljöer, som idag samordnas av Länsstyrelsen i Jämtland. Där kan offentligt anställda lära av varandra och skapa nya lösningar över organisationsgränser, för att tillsammans kunna möta komplexa samhällsutmaningar. Samverket föddes ur ett behov hos Myndighetsnätverket i Jämtland, som startade 2018

under Länsstyrelsens ledning.³⁰ För närvarande driver Samverket en regional hubb i Östersund med myndigheter, kommun och akademi, t.ex. Mittuniversitetet, Östersunds kommun, Region Jämtland Härjedalen, Tillväxtverket och Folkhälsomyndigheten. Konceptet används även av flera kommuner runt om i landet. Tidigare fanns även en hubb i centrala Stockholm, där flera lärosäten, kommuner, myndigheter och andra samhällsaktörer deltog. Utvecklingen av Samverkets koncept finansierades med projektmedel från Vinnova, där det utformades en modell för att etablerade liknande hubbar i andra delar av landet. Samverkets koncept bygger på sex principer och behov: Den tredje platsen (en neutral och jämlik plats), stärka den kollektiva intelligensen, bygga socialt kapital, forma nya lösningar på gemensamma samhällsutmaningar, utforska det som idag hamnar i mellanrummen, samt utforska möjligheten till ett mer flexibelt arbetsliv. Själva platsen är utformad som en skogsstig - med utsiktsplats, lägereld, rastplats, hinderbana, nationalpark, oas och skogsglänta - som fyller olika funktioner för att stimulera samverkan och kreativitet i en transparent och psykologiskt trygg arbetsmiljö. Konceptet baseras på kunskaper och metoder inom coworking, innovation, design thinking, den tredje platsen och värdet av tunna band. Mer info finns [här](#).

Figur 12. Nationella hubbar i Social Innovation in Health Initiative.³¹

Social Innovation in Health Initiative (SIHI)

Social Innovation in Health Initiative (SIHI) är ett internationellt nätverk för social innovation inom hälsa. Nätverket omfattar 13 nationella hubbar som involverar lärosäten och andra samhällsaktörer i Colombia, Filippinerna, Ghana, Honduras, Indien, Indonesien, Kina, Malawi, Nigeria, Rwanda, Uganda, Sydafrika och Sverige. Nätverket startade 2014 och samordnas av ett sekretariat vid University of the Philippines, med finansiering från SIDA i samarbete med UNDP, UNICEF, WHO och Världsbanken. Den svenska hubben, vid namn SIHI Sweden, etablerades 2022 i samarbete mellan centrumbildningen SWEDES vid Uppsala universitet, Karolinska Institutet och KI Innovations. SIHI Sweden främjar tvärvetenskaplig forskning och samverkan kring social innovation för hälsa och belyser de systemskiften som behövs för att uppnå hållbar hälsa i lokala sammanhang. Detta görs genom att koppla samman forskare, studenter, entreprenörer, beslutsfattare och genomförare inom akademi, offentlig sektor, civilsamhälle och näringsliv. Dessa samlas vid årliga konferenser och samverkar i forsknings- och utvecklingsprojekt med fokus på implementeringsprocesser och transformativt lärande. Mer info finns [här](#).

³⁰ Konceptet för Samverket utvecklades av Maria Svensson Wiklander och Jenny Sandström från Gomorron Östersund, samt Niklas Huss som har lång erfarenhet av att driva coworking, utveckling och innovationsarbete inom stora organisationer.

³¹ Källa: <https://socialinnovationinhealth.org/partner-overview/>

Social Science Research Park (SPARK)

Social Science Research Park (SPARK) är en science park i lokaler särskilt byggda för samhällsvetenskapligt ledd, tvärvetenskaplig forskning vid Cardiff University i Wales, Storbritannien. Där samverkar forskare från olika akademiska discipliner med samhällsaktörer från offentlig sektor, civilsamhälle och näringsliv för att gemensamt ta itu med komplexa samhällsutmaningar, såsom brottslighet och säkerhet, folkhälsa, social omsorg och klimatförändringar. Denna expertis samlas under ett tak, där universitetets forskargrupper och externa parter kan arbeta på nya sätt när de utvecklar och utforskar svar på dessa utmaningar. Byggnaden, som invigdes 2022, är utformad för att fungera som en katalysator för att möta komplexa utmaningar genom fysisk interaktion, nytänkande och ett missionsorienterat förhållningssätt. De kallar sig själva för världens första samhällsvetenskapliga science park och har väckt stort intresse nationellt och internationellt. SPARK är en del av Cardiff University, som också finansierade uppbyggnaden. Mer info finns [här](#).

4.2.2. Motiv till initieringen

Här beskrivs de motiv som de intervjuade företrädarna anger till varför de startat sina verksamheter. Detta omfattar dels de utvecklingsbehov som de uppmärksammat, dels deras visioner om vad deras insatser skulle kunna bidra till.

Komplexa samhällsutmaningar

Flera av de intervjuade beskriver att bakgrunden till deras samverkan är att det finns många samhällsutmaningar och sociala utvecklingsbehov som inte adresseras alls eller på ett otillräckligt sätt. De framhåller att dagens samhällsutmaningar ofta är komplexa och behöver mötas genom tvärssektoriell samverkan, vilket de menar sker i alltför låg utsträckning idag. Exempelvis anger den intervjuade företrädaren från Social Science Research Park att:

”De samhällsutmaningar vi möter är komplexa och mångfacetterade och behöver en mångfald av synvinklar och perspektiv, samt en mångfald av expertis, i olika (inter)disciplinära grupperingar.”³²

Den intervjuade företrädaren från Social Innovation in Health Initiative ser behovet av att bygga upp ett lokalt stöd för att hantera sociala problem genom sociala processer eftersom glappen i välfärden är så stora i många länder. De intervjuade företrädarna från Etorikizuna Eraikiz beskriver att deras samverkan handlar om att stärka en central förmåga i samhället: att kollektivt förstå och adressera samhällsutmaningar genom samverkan. Deras verksamhet syftar till att främja provinsens kollektiva kapacitet att förstå och adressera aktuella samhällsutmaningar genom samverkan.

Stärka vissa aktörers medverkan

Flera av de intervjuade menar att de människor som berörs av samhällsutmaningarna behöver involveras i samverkan. Den intervjuade företrädaren från Experio Lab menar att ”om folk som berörs får vara med och bestämma så blir det bättre än om de inte gör det.” Den intervjuade företrädaren från Samverket menar i sin tur att ”det är bara tillsammans vi kan möta de riktigt komplexa utmaningarna och hitta smartare lösningar”. Några av de intervjuade ser behovet av ökad involvering av aktörer från samhällssektorer som annars i lägre grad kommer till tals i dialoger om samhällsutmaningar. Exempelvis menar de intervjuade företrädarna från Partnerskapet för sociala innovationer i Örebro län att det finns ett ”behov av ökad dialog om samhällsutmaningar mellan olika sektorer, och också ett behov att stärka civilsamhällets roll i den dialogen”.

Samordning av samverkan

Ett annat motiv till att exemplen startade är att de intervjuade såg att det saknades organisering och samordning för att få samverkan att hända. De intervjuade företrädarna från Partnerskapet för sociala innovationer i Örebro län anger att

³² Vår översättning från engelska.

orsaken till att de startade var att det regionala innovationsstödjande systemet saknade ett samlat regionalt forum för civilsamhälle och social ekonomi, och att länet som helhet saknade ett samlat och regionalt forum för sociala innovationer. Företrädarna från La Fabrique à initiatives angav i intervjun att det behövs samverkan mellan olika samhällsaktörer för att kunna utveckla adaptiva och långsiktigt hållbara lösningar på sociala behov. De hade uppmärksammat att det saknades en aktör som kunde ta den rollen, som också har utrymme och kompetens att samordna samarbetet i syfte att adressera samhällsbehov:

“Vi kan bidra till att lösa komplexa utmaningar genom att samla alla intressenter, men det behövs en neutral aktör för att stimulera samverkan.”³³

Deras vision är att möta sociala och miljörelaterade utmaningar lokalt och regionalt genom social innovation. De vill facilitera samverkan mellan aktörer i syfte att möta dessa utmaningar inom ramen för den så kallade “social and solidarity economy” (SSE).

Stärka ordinarie uppdrag och verksamheter

Flera exempel utgår från ett behov och en önskan om att stärka den drivande aktörens ordinarie uppdrag och verksamhet genom samverkan, enligt de intervjuade företrädarna. I Social Science Research Park fanns en önskan att stärka excellent och interdisciplinär forskning vid universitetet. På liknande sätt beskriver företrädarna från Partnerskapet för sociala innovationer i Örebro län att ”ett syfte var också att stärka kapaciteten för regional utveckling, genom samskapande”. Vidare startades den svenska hubben inom Social Innovation in Health Initiative för att stärka forskning och utvärdering av de sociala innovationer som utvecklas i deras internationella nätverk, eftersom detta saknades eller var otillräckligt.

Demokratisk och hållbar samhällsutveckling

Flera av de intervjuade företrädarna beskriver att visionen eller syftet med deras exempel är att bidra till en hållbar och demokratisk

samhällsutveckling. Företrädarna från Partnerskapet för sociala innovationer i Örebro län beskriver till exempel att verksamheten syftar till att stärka förutsättningarna för social innovation i länet för att möta samhällsutmaningar och bidra till hållbar utveckling. De anger att deras vision är:

“ett samhälle som i grunden är inkluderande och hållbart, att vi tillvaratar kraften hos alla människor och nätverk i hanteringen av dagens och morgondagens samhällsutmaningar, att ekonomiska, ekologiska och sociala värden och resurser är lika viktiga, samt att sociala innovationer är centrala i länets innovationsstödjande system”.

Företrädarna från Etorkizuna Eraikiz beskriver att deras utgångspunkt var ett behov av att stärka samverkan mellan samhällets offentliga institutioner och medborgarna. I skattingar gjorda bland regionens medborgare kunde de se att medborgarna upplevde en distans till politiken och samhällets styrning. De beskriver att bristen på demokrati är den centrala orsaken till att deras samverkan startade. Deras vision är således att bidra till ett mer demokratiskt samhälle. Deras insatser syftar också till ökad samverkan och tillit mellan medborgare och politik, ökad tillit till offentlig förvaltning, en ny och mer effektiv politik, en ny politiska agenda, samt ökad samhällsnytta (eng. “public value”).

³³ Vår översättning från engelska.

4.2.4. Funktioner

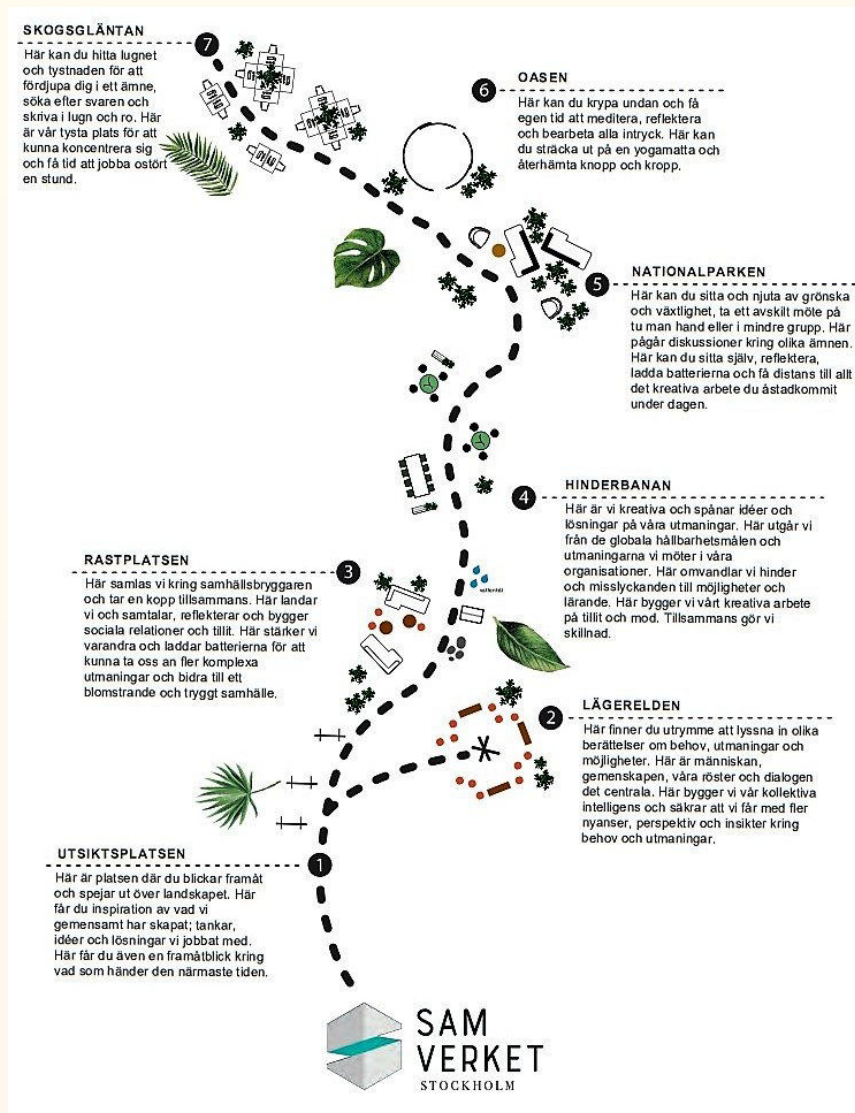
I detta avsnitt beskrivs de olika funktioner som exemplen har i praktiken, enligt de intervjuade företrädarna.

Miljöer och kultur för samverkan

Flera av exemplen erbjuder både en miljö och en kultur för samverkan kring samhällsutmaningar, enligt de intervjuade företrädarna. De miljöer som erbjuds kan vara både fysiska och digitala. Till exempel startade Samverket när ett regionalt myndighetsnätverk hade behov av en gemensam fysisk plats, med visionen att skapa en neutral och jämlik plats för lärande och innovation. Även Social Science Research Park har skapat en fysisk plats för samverkan, där den intervjuade företrädaren beskriver att deras vision var att:

"...skapa en fysisk mötesplats där forskningscenter inom universitetet kunde samlokaliseras med varandra och också med externa partnerorganisationer, från offentlig sektor, näringsliv och civilsamhälle".³⁴

Flera intervjuade företrädare framhåller att de även strävar efter att skapa en gemensam kultur för samverkan och innovation. I Experio Lab har det till exempel byggts upp en gemensam kultur som baseras på användardriven tjänstedesign, där den intervjuade företrädaren uttrycker att de "inte bygger en organisation utan en organisering". Samverket har i sin tur strävat efter att skapa en miljö där deltagarna "hänger av sig" sin roll och titel i entrén för att vara sig själv när de kommer till det som kallas för "den tredje platsen" - det vill säga en neutral och jämlik plats vid sidan om den ordinarie arbetsplatsen och det egna hemmet. Själva platsen är utformad som en skogsstig, med utsiktsplats, lägereld, rastplats, hinderbana, nationalpark, oas och skogsglänta - som illustreras i Figur 13. Hållplatserna längs stigen fyller olika funktioner för att stimulera samverkan och innovation.

Figur 13. Samverkets skogsstig.³⁵

³⁴ Vår översättning från engelska.

³⁵ Källa: <https://www.samverket.se/vad-ar-samverket>

Mobilisering och samordning

Mobilisering och samordning av samverkan kring samhällsutmaningar är en annan funktion som flera av exemplen har, enligt de intervjuade företrädarna. Det handlar dels om att involvera aktörer från olika samhällssektorer. Vissa av de intervjuade framhåller att de särskilt försöker stärka involveringen av vissa typer av aktörer, som annars ofta är underrepresenterade i detta sammanhang, såsom civilsamhällets organisationer och sociala entreprenörer. De intervjuade företrädarna från Partnerskapet för sociala innovationer i Örebro län uppger exempelvis att de har en rådgivande grupp som stöttar idé- och projektutveckling i civilsamhället. Några av de intervjuade berättar att även försöker stärka involveringen de människor som berörs av de samhällsutmaningar som adresseras genom samverkan. Företrädaren från Experio Lab berättar exempelvis att de använder tjänstedesign som metodik för att säkerställa att offentliga utvecklingsprocesser involverar de människor som berörs, såsom medborgare och anställda. Företrädarna från Etorkizuna Eraikiz berättar i sin tur att de försöker säkerställa att medborgarnas röster finns med på ett genomgående sätt.

Identifiera och förstå samhällsutmaningar

En funktion som flera av de intervjuade beskriver är att de i olika former arbetar för att identifiera behov och samhällsutmaningar. Till exempel arrangerar Partnerskapet för sociala innovationer i Örebro län ett event som kallas för "Samhällssamtalet" några gånger per år, där aktörer från olika samhällssektorer bjuds in att gemensamt identifiera och diskutera olika samhällsutmaningar utifrån deltagarnas erfarenheter, kunskaper och perspektiv. Exempel på ämnen som tagits upp är hur en mer inkluderande arbetsmarknad kan skapas för unga som varken arbetar eller studerar (UVAS), hur tilliten till välfärdssystemen kan stärkas, samt hur aktörer kan agera tillsammans för att möta samhällsutmaningar. La Fabrique à initiatives beskriver att en av deras huvudfunktioner är just att ringa in behov och möjligheter i lokalsamhället, tillsammans med de som bor och arbetar där. Experio Lab

använder sig bland annat av workshops och djupintervjuer med människor som direkt berörs av de adresserade samhällsutmaningarna för att bättre förstå orsak och verkan, som avstamp för att sedan involvera offentliga företrädare och politiker.

Utformning och test av nytänkande lösningar

Flera av exemplen bidrar även till utformning och test av nytänkande lösningar på samhällsutmaningar, enligt de intervjuade företrädarna. I Experio Lab och Samverket används exempelvis metoder från tjänstedesign och så kallad "design thinking" för att utforma nytänkande lösningar i samverkan mellan olika intressenter. La Fabrique à initiatives stöttar och guidar innovativa initiativ genom att identifiera vem som kan samordna initiativet, till exempel en samhällsentreprenör eller en organisation. De bistår även involveringen av relevanta intressenter och målgrupper i alla faser av utvecklingsprocessen. Dessutom bidrar de med validering av behovet av det aktuella initiativet och med lärdomar från liknande insatser på andra platser i landet eller internationellt. Etorkizuna Eraikiz fungerar i sin tur som ett slags innovationslabb för alla enheter i Guipúzcoas provinsråd, där de involverar aktörer från olika samhällssektorer, samt medborgare, i regionala utvecklingsprocesser.

Projektmedel till innovativa initiativ

Ett sätt att stötta innovativa initiativ, som nämns i några intervjuer, är att erbjuda projektmedel som utformas och fördelas av exemplen själva. Till exempel har Social Science Research Park skapat interna finansieringsfonder för att stötta innovation kring så kallade "micro missions". Partnerskapet för Sociala Innovationer i Örebro län har i sin tur inrättat en regional finansieringsfond för social innovation, som olika samhällsaktörer kan ansöka om medel från. Beslut om medlen fattas formellt av Region Örebro, men underlagen förbereds gemensamt av parterna. I vissa fall har de beviljade projekten använt medlen för att göra förstudier och bereda ansökningar, vilket lett till att extern finansiering beviljats i ett andra steg, som en slags återbäring till regionen.

Förverkligande och spridning

Vissa av exemplen bidrar även till att nya lösningar som utvecklats genom samverkan kan leva vidare, enligt de intervjuade företrädarna. Etorikizuna Eraikiz bidrar exempelvis till att omvandla det gemensamma lärandet från de experimentella processerna till "public policies". De bidrar även till att anpassa organisatoriska strukturer och arbetssätt i regionens offentliga förvaltning, så att det främjar samskapande och så kallad "collaborative governance planning". La Fabrique à initiatives bidrar i sin tur till att hitta en affärs- och finansieringsmodell för implementeringen av de lösningar som utvecklas genom initiativen. Genom deras stöd får initiativet sedan chans att lyfta och "leva sitt eget liv". Social Innovation in Health Initiative bistår i sin tur till implementering och spridning av nytänkande lösningar genom forskning och erfarenhetsutbyten. I detta har de identifierat utmaningen att säkerställa en balans mellan nytänkande initiativ för att möta lokala problem och den offentliga sektorns huvudansvar för att kvalitetssäkra och tillgängliggöra nya välfärdslösningar på bred front.

Uppföljning och värdeskapande

Flera av exemplen bidrar med att följa upp och kommunicera värdet av de nya lösningar som utvecklats genom samverkan, enligt de intervjuade företrädarna. I Social Innovation in Health Initiative bidrar exempelvis forskare med uppföljning och analys av de innovationer som utvecklas i deras internationella nätverk, med fokus på hur nytänkande lösningar kan implementeras och spridas i olika sociala och geografiska kontexter. I Samverket har följeforskning genomförts, med kvalitativa och kvantitativa studier av verksamhetens nytta och medlemmarnas upplevelser av verksamheten. Även i Experio Lab har forskningsstudier genomförts och överlag är värdeskapande centralt i deras verksamhet för att skapa faktisk förändring i människors liv.

4.2.5. Organisering och samverkansaktörer

I detta avsnitt beskrivs organiseringen av samverkan och involveringen av olika samhällsaktörer, baserat på intervjuerna med företrädarna från exemplen.

Fysiska och digitala platser

Vissa av exemplen har en fysisk plats där samverkan äger rum, enligt de intervjuade företrädarna medan andra verkar på mer tillfälliga mötesplatser i fysisk eller digital form. Platserna benämns med olika begrepp, såsom mötesplats, hubb, labb, inkubator och kompetenscentrum, som delvis överlappar varandra i praktiken. I Social Science Research Park var utgångspunkten att samhällsvetenskaplig kunskapsutveckling och innovation gynnas av en fysisk plats där forskare samverkar med varandra och med aktörer från andra samhällssektorer. De har därför skapat en plats för fysisk närhet och social interaktion, som främjar utvecklingen av tillitsbaserade relationer och processer. Samverket har skapat fysiska platser som fungerat som utrymme för myndigheter, akademi och andra samhällsaktörer att mötas över organisationsgränser. Etorikizuna Eraikiz tillhandahåller mestadels fysiska mötesplatser och forum för att lyssna in, diskutera och experimentera fram underlag till regionens så kallade "public agenda" och "public policies", samt för att öka den kollektiva förmågan att möta samhällsutmaningar i regionen. Både Experio Lab och Partnerskapet för sociala innovationer i Örebro län arrangerar regelbundet digitala mötesforum, under rubrikerna "Experio Seminars" respektive "Samhällssamtalet".

Organiseringsformer

Organiseringsformerna för samverkan varierar i de olika exemplen, utifrån beskrivningarna från de intervjuade företrädarna. En vanlig organiseringsform är nätverk, där till exempel Partnerskapet för sociala innovationer i Örebro län beskriver sig som ett nätverk med cirka 40 samhällsaktörer. Även La Fabrique à initiatives är organiserat som ett nätverk med ett 30-tal

regionala organisationer, likväl som Experio Lab som samlar regionala labbmiljöer i ett nationellt nätverk. Ett annat sätt att organisera samverkan är att utgå från den drivande aktörens ordinarie uppdrag och verksamhet. Ett exempel är Social Science Research Park, där samverkan har utformats utifrån universitetets befintliga forskningscenter och forskningsinstitut - samt universitetets gemensamma satsning på Cardiff Innovation Campus - vilket beskrivs i termer av "social science led collaboration". Detsamma gäller för Social Innovation in Health Initiative, där den svenska hubben organiserats utifrån en befintlig centrumbildning vid Uppsala universitet.

Samhällsaktörer i samverkan

Flera av exemplen har en ambition att främja samverkan mellan aktörer från alla fyra samhällssektorer, det vill säga civilsamhälle, akademi, näringsliv och offentlig sektor, enligt de intervjuade företrädarna. De flesta exempel omfattar samverkan mellan aktörer i alla samhällssektorer, medan några nämner att de saknar samverkan med aktörer i någon enstaka sektor. Vissa intervjuade nämner att de skulle vilja öka sin samverkan med akademi eller näringsliv. Några av exemplen fokuserar särskilt på att stärka civilsamhällets medverkan, såsom Partnerskapet för sociala innovationer i Örebro län. Andra strävar efter att stärka samhälls-entreprenörers medverkan. De intervjuade företrädarna från Etorikizuna Eraikiz menar att deras verksamhet har lett till att omforma relationerna mellan aktörer från olika samhällssektorer, till exempel genom att förändra den ensidiga bilden av offentlig sektor som en finansiär av andra aktörers projekt, till att istället fokusera på gemensamma utvecklingsprocesser. Flera betonar även vikten av att de människor som berörs av samhällsutmaningarna aktivt involveras i samverkan, samtidigt det säga kunna vara en utmaning. Vissa använder särskilda metoder för att säkerställa sådan involvering, såsom tjänstedesign och så kallad "design thinking" i fallen med Samverket och Experio Lab.

Ägarskap och samordning

Exemplen har en bredd i ägarskap och samordning av sin regionala samverkan, utifrån sina lokala kontexter, enligt de intervjuade företrädarna. Flera av exemplen drivs av offentliga institutioner på regional nivå. Det gäller exempelvis Etorikizuna Eraikiz som drivs av provinsfullmäktige i Gipuzkoa i Baskien, Experio Lab som drivs av Region Värmland, Samverket som drivs av Länsstyrelsen i Jämtland, samt Partnerskapet för sociala innovationer i Örebro län som drivs av Region Örebro. I det sistnämnda fallet har dock koordineringen delvis överlåtits till två av de civilsamhällesorganisationer som ingår i partnerskapet. I både Samverket och Experio Lab innebär deras regionala förvaltning vissa begränsningar, då de förvaltande organisationernas inte alltid har incitament att sprida verksamheten till fler regioner. I fallet med Samverket har det gjorts flera försök att få till en nationell förvaltning av deras koncept, men ingen nationell aktör har velat åta sig den uppgiften.

Två av exemplen drivs av universitet, där Social Science Research Park drivs av Cardiff University och den svenska hubben i Social Innovation in Health Initiative drivs av Uppsala universitet. La Fabrique à initiatives drivs i sin tur av Avise, som är en ideell organisation med uppdrag att stärka social innovation och det som kallas för "social and solidarity economy" (SSE). Flera av exemplen omfattar samordning av en mängd olika aktörer och aktiviteter, på olika geografiska och organisatoriska nivåer. Avise samordnar till exempel 30 regionala hubbar, som i sin tur samordnar en mängd lokala initiativ. Det internationella nätverket i Social Innovation in Health Initiative, med 13 nationella hubbar, samordnas i sin tur av ett sekretariat vid University of the Phillipines. I Experio Lab samordnas deras nationella nätverk av personal vid Region Värmland och Region Stockholm. I Samverket finns en "community gardener" som sköter gemensam administration av aktiviteter och kommunikation på deras coworking-platser.

4.2.7. Förutsättningar för samverkan

I intervjuerna har två typer av förutsättningar för regional samverkan särskilt diskuterats – finansiering och policystöd - vilket beskrivs mer i detta avsnitt.

Finansiering

En viktig förutsättning för samverkan kring samhällsutmaningar är finansiering, enligt de intervjuade företrädarna. Flera av exemplen har använt sig av projektmedel från externa finansiärer för att initiera och driva sina verksamheter. I Sverige har både Experio Lab och Samverket utvecklats med projektmedel från Vinnova. I Frankrike utvecklades La Fabrique à initiatives med projektmedel från ESF, även om varje regional organisation i deras nätverk ansvarar för sin egna finansiering. Ett annat sätt att finansiera verksamheterna är genom medel från den egna organisationen. Till exempel drivs Social Science Research Park med medel från universitetet, i kombination med externa projektmedel. Partnerskapet för sociala innovationer i Örebro län drivs i sin tur med offentliga medel från Region Örebro, som är drivande i nätverket. Även Etorikizuna Eraikiz drivs huvudsakligen med offentliga medel från provinsen, som kombineras med finansiering genom privat-offentliga partnerskap med stiftelser och företag. Experio Lab finansieras också av offentliga medel från Region Värmland, främst i form av arbetstid från anställd personal. De har även viss finansiering genom de uppdrag som utförs inom ramen för det icke-vinstdrivande bolaget "Samhällsnytta" som de startat tillsammans med Karlstads universitet.

Policystöd

Flera av de intervjuade betonar att policystöd är viktigt för att kunna etablera och konsolidera deras verksamheter. Flera menar att det behövs politiskt stöd och/eller stöd från andra aktörer med mandat i det aktuella sammanhanget, för att kunna förbättra förutsättningarna för regional samverkan kring samhällsutmaningar. I vissa av exemplen finns ett sådant stöd genom att den samordnande aktören är en region, länsstyrelse

eller provins. Etorikizuna Eraikiz drivs till exempel av provinsfullmäktige i Gipuzkoa, med ett tydligt politiskt åtagande som konkretiserats genom aktivt agerande, organisatorisk anpassning, tilldelning av resurser, samt en decentraliserad samverkansprocess. De intervjuade företrädarna menar att detta politiska åtagande är nödvändigt för att hålla samverkansprocessen levande över tid.

Även Samverket och Experio Lab har ett visst policystöd genom att förvaltas av Länsstyrelsen i Jämtland respektive Region Värmland. Experio Lab betonar att deras verksamhet är beroende av ett tydligt mandat från både politiker och tjänstepersoner i regionerna. Partnerskapet för sociala innovationer i Örebro län har policystöd i form av ett tidigt politiskt beslut kring partnerskapets etablering. För att säkerställa det politiska stödet över tid arbetar de kontinuerligt med att synliggöra relevansen av samverkan och social innovation i regionens utvecklingsarbete. Som en del i detta har de arbetat aktivt för att få in social innovation i regionens styrdokument och informerar regionens olika politiska nämnder på löpande basis, bland annat genom att lägga in informationsärenden på nämndernas dagordningar.

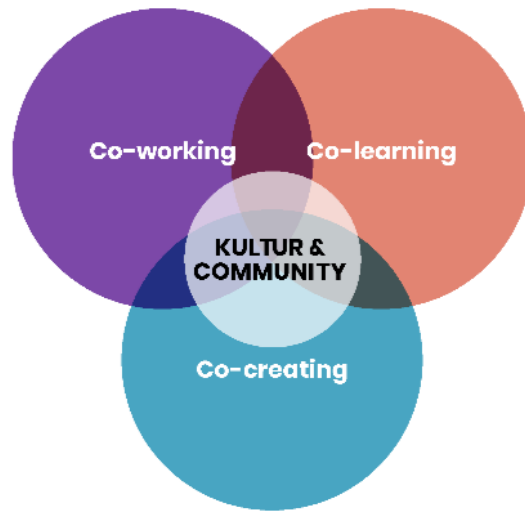
La Fabrique à initiatives har ett starkt policystöd genom att den samordnande organisationen Avise har ett nationellt uppdrag att främja social innovation och det som kallas för "social and solidarity economy" (SSE), vilket i sin tur baseras på fransk lagstiftning inom detta område. Social Science Research Park har ett policystöd genom att verksamheten initierades av personer som satt i universitetets ledning. På så sätt kunde de även säkerställa att verksamhetens visioner matchade universitetets mål och strategier, likväl som universitetets lokala och regionala sammanhang. På så sätt har verksamheten kunnat utvecklas med ett relativt stort handlingsutrymme, samtidigt som processen följts och stöttats av universitetets ledning. Även den svenska hubben inom Social Innovation in Health Initiative baseras på visst policystöd genom att vara förankrat i en av universitetets centrumbildningar. Samtidigt har

Konceptet Samverket

Bilden nedan sammanfattar de olika byggstenarna som utkristalliserats under pilotprojektet och som nu tillsammans utgör konceptets fundament.

Gemenskap

- Socialt kapital inom det offentliga
- En "tredje" arbetsplats som kompletterar kontoret och hemmet
- Ökad möjlighet till ett mer flexibelt arbetsliv

Gemensamt lärande

- Kollektiv intelligens och lärande inom offentlig sektor
- Gemensam omvärldsbevakning och scenariobeskrivningar
- Utbildning

Samskapande

- Nya lösningar på våra gemensamma organisations- och samhällsutmaningar
- Utforska och utveckla lösningar på det som idag hamnar i mellanrummet

24

Figur 14. Samverkets koncept.³⁶

många av de sociala innovationer som utvecklas inom deras globala nätverk saknat policystöd, då den offentliga välfärden överlag är svag i de låginkomstländer där de ofta verkar. Däremot har resultaten av innovationerna i vissa fall påverkat policys och offentlig välfärd i ett senare skede, samtidigt som den intervjuade företrädaren ser en utmaning i att sociala innovationer som utvecklas i civilsamhället kan innebära att offentliga aktörer inte tar ansvar för att integrera dessa i det ordinarie välfärdssystemet.

4.2.8. Resultat

I detta avsnitt presenteras de resultat som de intervjuade företrädarna menar att exemplen bidragit till. Flera företrädare berättar att deras verksamheter har resulterat i att det skapats nya miljöer, nätverk, modeller och arbetssätt för samverkan kring samhällsutmaningar. I flera fall har dessa resultat även spridits och tillvaratagits bland fler aktörer och sammanhang. I Partnerskapet för sociala innovationer i Örebro

län lyfter de intervjuade företrädarna fram att deras strukturerade samordning av olika aktörer kring regionens samhällsutmaningar i sig är ett viktigt resultat av deras arbete. De menar att partnerskapet blivit en länk som kopplar samman utvecklingsarbete från lokal till europeisk nivå. La Fabrique à initiatives företrädare lyfter i sin tur fram att de lyckats samla regionala samhällsaktörer för att gemensamt identifiera och adressera samhällsutmaningar på nytänkande sätt. Sedan starten 2010 säger de sig ha stöttat 30 regionala organisationer, 600 projekt och 130 sociala företag. Samverkets företrädare framhåller att de lyckats skapa ett spridbart koncept för fysiska och syftesdrivna coworking-miljöer, som illustreras i Figur 14.

I Etorkizuna Eraikiz menar de intervjuade företrädarna att långsiktigheten i deras verksamhet är ett viktigt resultat, med en konsoliderad modell som består över politiska mandatperioder. De är särskilt nöjda med att deras arbetssätt med så kallad "collaborative governance" nu är en del

³⁶ Källa: Samverket 2023, sid 24.

av provinsens officiella politiska agenda, samt att alla nya initiativ och projekt som de stöttar avser tillämpa detta arbetssätt. En identifierad framgångsfaktor är att de arbetar nära den politiska administrationen och tjänstepersoner, likväl som aktörer i andra samhällssektorer samt medborgarna. På så sätt har de dels kunnat förbättra förutsättningarna för samverkan kring samhällsutmaningar, dels kunnat stötta praktiska processer för sådan samverkan. Som en del i detta har de arbetat för att integrera reflexivitet i den offentliga administrationen genom så kallade "inlyssnande processer", där politiker och tjänstemän reflekterar över vad som händer i samhället och tillvaratar det i sin administration. I intervjun berättar företrädarna från Etorkizuna Eraikiza att:

"Vi utvecklar en funktion för hur vi ska reflektera över vad som händer i vårt samhälle, i vår förvaltning. Administrationen behöver vara förutseende och reflektera över vad som händer och hur det påverkar våra program och policyer".³⁷

I Social Science Research Park menar den intervjuade företrädaren att deras främsta resultat är att de lyckats skapa världens första samhällsvetenskapliga science park för nytänkande samverkan kring samhällsutmaningar. I Social Innovation in Health Initiative lyfter deras företrädare fram att de bidragit till utveckling och forskning kring flera sociala innovationer inom hälsoområdet runt om i världen, baserat på lokala behov och förutsättningar. Detta har inte minst varit till hjälp i de fall där dessa innovationer implementerats och spridits i fler geografiska och sociala sammanhang. Detta gäller exempelvis i Mentormammor som är en modell för uppsökande hälsorådgivning till nyblivna mammor som spridits från Sydafrika till såväl Egypten, Eswatini och Etiopien som till Sverige.

4.2.9. Medskick

I intervjuerna ställdes frågan om vilka medskick som de intervjuade skulle vilja göra till andra som organiserar regional samverkan kring samhällsutmaningar. Här återges

deras huvudsakliga medskick under några sammanfattande rubriker.

Utveckla organiseringen tillsammans

Att gemensamt utforma samverkan kring samhällsutmaningar är viktigt, enligt flera intervjuade företrädare, där alla inblandade parter ges utrymme att säga sitt och vara delaktiga i såväl förberedelsearbetet som genomförandet. Detta tar sig lite olika form i de olika exemplen, där exempelvis Partnerskapet för sociala innovationer i Örebro län regelbundet samlar sina parter till stormöten och där det löpande arbetet sköts av ett arbetsutskott där alla parter har möjlighet att vara med. Partnerskapet har även testat ett delat ledarskap där regionen delvis överlåtit koordineringen av nätverket till två av de civilsamhällesorganisationer som ingår i partnerskapet. En erfarenhet som deras intervjuade företrädare delar med sig av är att en aktör som initialt var kritisk mot partnerskapet senare blev en av dess främsta företrädare, genom att involveras i och lyssnas på i förberedelsearbetet.

Hitta skärningspunkten mellan behov och möjligheter

Att hitta skärningspunkten mellan lokala behov och förutsättningar respektive aktörernas utvecklingsbehov och möjligheter är också viktigt, enligt flera intervjuade företrädare, för att möjliggöra samverkan kring samhällsutmaningar. Till exempel beskriver företrädarna från La Fabrique à initiatives att deras styrka har varit att de kunnat utveckla förslag på lösningar för att möta samhällsutmaningar tack vare att de haft god kännedom om den lokala och regionala kontexten, och de aktörer som verkar där. Företrädarna från Etorkizuna Eraikiz beskriver i sin tur att de inspirerats av initiativ på andra platser när de utvecklade sin verksamhet, men att det samtidigt varit centralt att samskapa verksamheten med berörda aktörer utifrån behoven och förutsättningarna i just deras provins. I Experio Labs fall har de regioner som ingår i deras nationella nätverk utformat sina verksamheter utifrån sina egna förmågor och

³⁷ Vår översättning från engelska.

förutsättningar, i en organisk utvecklingsprocess. Företrädaren från Social Science Research Park beskriver i sin tur att:

"Du behöver hitta en bra passform som möter platsens lokala behov, tillgångar och resurser. Den behöver matcha organisationens färdriktning, den bredare forskningspolitiken och finansieringsmöjligheter, men också den lokala kontexten".³⁸

Skapa miljöer och kultur för samskapande

Att skapa både miljöer och kultur för samverkan kring samhällsutmaningar är viktigt, enligt flera intervjuade företrädare. För några har det handlat om permanenta fysiska mötesplatser, som i fallet med Samverket och Social Science Research Park, medan det för andra har omfattat tillfälliga forum i fysiskt eller digitalt format, såsom Experio Lab och Partnerskapet för sociala innovationer i Örebro län. Flera framhåller att de medvetet lagt mycket tid och engagemang på att skapa en kultur som främjar samverkan och innovation. I både Experio Lab och Samverket har det exempelvis byggts upp en gemensam kultur utifrån användardriven tjänstedesign. Den intervjuade företrädaren från Samverket berättar att deltagare i deras mötesplatser uttryckt att de efter bara några månader känt en större tillhörighet där än vad de någonsin upplevt i sina egna organisationer.

Säkerställ stöd och utrymme

Att säkerställa stöd och utrymme för samverkan kring samhällsutmaningar är också viktigt, enligt flera intervjuade företrädare. Det handlar dels om att säkerställa tid, resurser och kompetens för samverkan. Enligt deras erfarenheter krävs både tålamod och ihärdighet för att mobilisera och involvera aktörer från olika samhällssektorer - och att lära känna varandras verksamheter och förutsättningar. Det krävs även kvalificerad kompetens hos de som samordnar samverkan, för att kunna skapa synergier mellan aktörernas olika roller och intressen och för att skapa och bibehålla aktörernas engagemang. Det handlar även om

att säkerställa stöd från aktörer med inflytande, för att få det inflytande och mandat som krävs för att kunna samverka kring samhällsutmaningar på ett långsiktigt och värdeskapande sätt. I Social Science Research Park var de till exempel noga med att tidigt förankra sin idé hos såväl universitetsledningen som ledningen för IBM UK, vilket resulterat i att de idag är en del i universitetets gemensamma satsning på Cardiff Innovation Campus och driver en gemensam research facility med IBM på sitt område. De har också använt sig av så kallade "champions" (sv. "ambassadörer") som fungerat som draghjälp i utvecklingen av verksamheten. Företrädarna för Etorkizuna Eraikiz menar i sin tur att:

"Det viktigaste är att ha det politiska engagemanget - att det är "verkligt" i beslut, strategi och även resurser. Och sedan att ha en design som verkligen är decentraliserad (...) Vi arbetar mycket med att underlätta, styra och boosta - inte bara ha en topdown-strategi. Men det krävs ett verkligt politiskt engagemang för att hålla den vid liv."³⁹

³⁸ Vår översättning från engelska.

³⁹ Vår översättning från engelska.

5. Diskussion

I detta avsnitt diskuteras resultaten från kartläggningen av regional samverkan kring samhällsutmaningar, i ljuset av det teoretiska ramverk som tidigare presenterades.

Som beskrevs inledningsvis var kriterierna för urvalet av exempel att de skulle syfta till att möta samhällsutmaningar på nytänkande sätt, involvera aktörer från minst två samhällssektorer, vara väletablerade och bestående, samt vara organiserade på regional nivå. På så sätt ger kartläggningen en aktuell bild av hur långsiktig samverkan kring samhällsutmaningar kan organiseras regionalt, baserat på svenska och internationella exempel. Erfarenheterna från dessa exempel är värdefulla att tillvarata för att bättre förstå och främja den regionala förmågan att gemensamt möta samhällsutmaningar. Inte minst mot bakgrund av bristen på sådana stödstrukturer i Sverige, som konstaterades tidigare i rapporten. För att ringa in exemplens viktigaste lärdomar diskuteras resultaten i ljuset av dessa delar i rapportens teoretiska ramverk: ekosystem för social innovation (Figur 1), penta helix-modellen för tvärssektoriell samverkan (Figur 2), delaktighetstrappan för medborgarinvolvning (Figur 3), samt processen i social innovation (Figur 4).

När det gäller ekosystem för social innovation kan det vara till hjälp för att ringa in de olika faktorer som påverkar exemplens möjligheter att stötta initieringen, etableringen och integreringen av nytänkande lösningar på samhällsutmaningar. Detta är angeläget då Sveriges ekosystem för social innovation överlag är fragmenterat, med bristande samordning och stödstrukturer, som beskrevs tidigare i rapporten. Det ligger även i linje med OECD:s argumentation om vikten av att förstå sådana ramvillkor för att kunna identifiera luckor och utvecklingsbehov för politiska och praktiska stödinsatser för social innovation i en region eller andra geografiska områden. Nedan diskuteras vilka lärdomar som exemplen kan bidra med i relation till de olika faktorer som omfattas i

ekosystem för social innovation: drivkrafter och resurser, verksamheter och funktioner, normer, samt samhällsstrukturer (se Figur 1).

5.1. Drivkrafter och resurser

När det gäller den faktor i ekosystemet som handlar om drivkrafter och resurser kan det sägas att motiven till att initiera de kartlagda exemplen överlag handlar om att de involverade aktörerna identifierat samhällsutmaningar och sociala behov som inte adresserats i tillräcklig utsträckning. Det beskrivs att dagens samhällsutmaningar är komplexa och behöver mötas tillsammans av olika samhällsaktörer, men att det saknas ett nav eller en motor för att få till sådan samverkan. Ett annat angivet motiv är att vissa samhällsaktörer, såsom medborgare, sociala entreprenörer och civilsamhällets organisationer, ofta är underrepresenterade i samverkan kring samhällsutmaningar. I flera av exemplen ses samverkan som en underutnyttjad resurs i deras regionala sammanhang, som skulle kunna stärka såväl deras egna verksamheter som regionens samlade utvecklingsförmåga. Några uttrycker att det handlar om att stärka en för samhället central förmåga - att kollektivt förstå och adressera samhällsutmaningar på ett sätt som främjar ett inkluderande och hållbart samhälle. Den ambition som delas av flera av exemplen är därmed att fungera som nav och motor för tvärssektoriell samverkan kring samhällsutmaningar, där de tillvaratar och samordnar olika aktörers drivkrafter och resurser.

När det gäller resurser visar kartläggningen att exemplen sammanför olika sorters resurser - såsom finansiering, kunskaper och infrastruktur - från olika källor och aktörer. När det gäller finansiering är det vanligast med projektmedel eller ersättningar för uppdrag, ofta från den offentliga sektorn, enligt enkätsvaren. Flera av exemplen finansieras även genom interna medel i form av pengar eller arbetstid från den drivande organisationen eller någon av samverkansaktörerna. Det är vanligt att exemplen kombinerar olika finansieringsformer för att kunna driva sina olika verksamheter. En

annan typ av resurser som tillvaratas i exemplen är kunskaper och kompetenser. Det handlar dels om forskningsbaserad kunskap i de exempel där akademien är drivande eller medverkande part. Det handlar även om övriga aktörers kompetenser, inte minst vad gäller att involvera en bredd av samhällsaktörer i samverkan, skapa synergier mellan deras olika roller och intressen, samt skapa och bibehålla deras engagemang. I vissa fall har aktörerna även kunnat bidra med viss infrastruktur, exempelvis i form av lokaler. Att exemplen på dessa sätt sammanför olika sorters resurser kan i sig kan vara en anledning till att de lyckats upprätthålla sina verksamheter över tid. Detta då det ligger i linje med det som inom EU kallas för "clusters of social and ecological innovation", det vill säga tvärsektoriell samverkan för att främja förnyelse och välbefinnande på en viss plats, som sägs kunna skapa innovativa dynamiker genom att fungera som noder för en bredd av aktörer, kapaciteter, kunskaper och resurser.

5.2. Verksamheter och funktioner

När det gäller den faktor i ekosystemet som handlar om verksamheter och funktioner kan det sägas att de kartlagda exemplen fyller en funktion för att stötta flera olika delar i processen för social innovation, det vill säga att förstå samhällsutmaningen, visionera samhällsförändring, mobilisera aktörer och resurser, utveckla och testa nya lösningar, förverkliga och sprida, samt skapa värde för individer, organisationer och samhälle (se Figur 4). Även om exemplen har olika funktioner, och alla exempel inte stöttar alla delar i processen, finns vissa återkommande mönster. Till exempel kan samtliga exemplen sägas ha funktionen att uppmärksamma och analysera samhällsutmaningar, då detta ingick i kartläggningens kriterier. Flera har även funktionen att stötta utveckling och spridning av nytänkande lösningar på dessa utmaningar, genom att erbjuda innovationslabbar och andra innovationsprocesser. På samma sätt kan alla

exempel sägas ha funktionen att mobilisera olika samhällsaktörer för att gemensamt möta aktuella samhällsutmaningar, som också var ett kriterium. Även om merparten av exemplen initierats och drivs av offentliga aktörer, har de flesta ambitionen att samla aktörer från minst tre samhällssektorer, enligt enkätsvaren. Detta liknar penta helix-modellen, som illustrerar samverkan mellan aktörer från olika samhällssektorer, med civilsamhälle, näringsliv, akademi och offentlig sektor (se Figur 2).

I de svenska exemplen är det vanligast att aktörer från offentlig sektor och akademi involveras, följt av civilsamhälle och näringsliv, enligt enkätsvaren. I de internationella fallen är det istället vanligast att aktörer från civilsamhället och akademien involveras, följt av näringsliv och offentlig sektor. Denna skillnad skulle delvis kunna förklaras av den svenska välfärdsmodellen, där den offentliga sektorn har huvudansvaret för många av de samhällsfunktioner som berörs av de samhällsutmaningar som adresseras, såsom arbetsförmedling, utbildning, vård och omsorg, bostäder och energiförsörjning. Det skulle även kunna förklaras av att flera av de internationella exemplen fokuserar på demokratisk samhällsutveckling, där civilsamhällets aktörer ses som centrala. Samtidigt finns en ambition i vissa av de svenska exemplen att öka involveringen av underrepresenterade aktörer och då särskilt från civilsamhället. Detta ligger i linje med EU:s framställning av "clusters of social and ecological innovation", där aktörer inom den sociala ekonomin - det vill säga demokratiskt organiserade verksamheter med sociala och/eller ekologiska ändamål - ses som centrala utifrån deras behov av att komplettera sina egna verksamheter med gemensamma tjänster, sammanslagning av resurser och uppbyggnad av gemensam innovationskapacitet.

På en mer övergripande nivå kan det sägas att exemplen fyller en funktion genom att samordna insatser och aktörer i de olika delarna i innovationsprocessen. I relation till penta helix-modellen har de då rollen som så kallade "intermediärer" som underlättar samspelet

mellan aktörer i olika samhällssektorer genom att agera gränsgångare och korspollinerare mellan etablerade institutioner. Graden av samverkan varierar dock mellan de olika exemplen och även mellan olika faser och insatser i de enskilda exemplen. Vissa har en nätverksbaserad organisering med delat ledarskap mellan involverade aktörer, medan andra skapat en helt ny organisation för samverkan eller organiserat sig utifrån den drivande aktörens befintliga organisation och uppdrag. Även i det sistnämnda fallet, där en enskild aktör leder samverkan, kan själva processerna vara utformade så att de möjliggör så kallat "samskapande" där andra organisationer och medborgare aktivt involveras i flera delar av utvecklingsprocessen, vilket diskuteras mer i efterföljande avsnitt.

5.3. Normer

Den faktor i ekosystemet som handlar om normer omfattar sociala, etiska och professionella värderingar, attityder och koder. Här kan det sägas att de kartlagda exemplen strävar efter att förändra normerna kring regional samverkan kring samhällsutmaningar, genom att synliggöra och stärka betydelsen av inkluderande och tvärssektoriell samverkan i linje med penta helix-modellen. Detta utmanar dominerande normer i svensk innovationspolitik och regional utvecklingspolitik, där det främst är teknisk och kommersiell utveckling som prioriterats med samverkan utifrån triple helix-modellens fokus på näringsliv, akademi och offentlig sektor. Som nämntes tidigare strävar flera av exemplen efter att säkerställa involveringen av aktörer och perspektiv som ofta är underrepresenterade i sådan samverkan, såsom individer och organisationer från civilsamhället samt samhällsvetenskaplig forskning och kunskap. Involveringen av civilsamhället liknar penta helix-modellens logik att sätta individen i centrum, det vill säga enskilda människor som berörs av en viss samhällsutmaning. Det handlar dels om direkt involvering av medborgare, som i fallen med Experio Lab och Samverket där användardriven tjänstedesign och design thinking

används för detta. Dels handlar det om indirekt involvering där medborgare företräds av olika intresseorganisationer i civilsamhället, som i fallen med La Fabrique à initiatives och Partnerskapet för sociala innovationer i Örebro län.

I strävan efter att skapa jämlika förutsättningar för medverkan och inflytande finns det en medvetenhet i flera av exemplen om maktrelationer mellan olika aktörer och samhällssektorer, baserat på deras skilda storlek, resurser, roller, status och liknande. Detta tar sig bland annat uttryck i exemplens strävan efter att skapa en miljö och kultur för samverkan. Det kan handla om att utforma en neutral och jämlik mötesplats som i fallet med Samverket, där deltagarna "hänger av sig" sin roll och titel i entrén för att kunna vara sig själva när de kommer till det som kallas för "den tredje platsen" vid sidan om deltagarnas ordinarie arbetsplats och det egna hemmet. Både där och i Experio Lab används dessutom tjänstedesign och design thinking för att tydliggöra och tillvarata berörda människors behov och upplevelser. I Social Science Research Park har en helt ny byggnad upprättats som är utformad för att fungera som en katalysator för att kunna möta samhällsutmaningar på nytänkande sätt genom tvärssektoriell och tvärdisciplinär samverkan.

Exemplens insatser för inkluderande och tvärssektoriell samverkan kan även förstås utifrån delaktighetstrappan för medborgarinvolvering i offentliga dialog- och beslutsprocesser (se Figur 3). Som beskrivits tidigare omfattar trappan tre grader av delaktighet, från icke-deltagande med manipulation och terapi, till symboliskt deltagande med information, konsultation och blickande, samt medborgarmakt med partnerskap, delegerad makt och medborgarkontroll. De kartlagda exemplen verkar främst avspegla den grad som handlar om medborgarmakt, även om det skulle krävas mer ingående studier av deras organisering och processer för att kunna bedöma detta fullt ut. Inom denna grad kan de exempel som är organiserade som nätverk eller partnerskap sägas motsvara det trappsteg som kallas just partnerskap, där medborgare ges möjlighet att förhandla med makthavare. Några av dessa kan

dock sägas motsvara det högre trappsteget med delegerad makt, såsom i fallet med Partnerskapet för sociala innovationer i Örebro län där koordineringsansvaret överlåtits från regionen till civilsamhällesaktörer. Däremot är det svårare att se att något av exemplen motsvarar trappsteget med medborgarkontroll, där medborgarna ges full kontroll över en viss insats eller process. Bland annat eftersom merparten av exemplen initierats och drivs av offentliga aktörer och betydligt färre av civilsamhällesorganisationer. Oavsett kan exemplen sägas möjliggöra så kallat samskapande, där medborgare aktivt involveras genom bland annat innovationslabb och användardriven tjänstedesign. Det är dock oklart i vilken mån som resultaten från denna involvering tillåts påverka offentliga dialog- och beslutsprocesser.

5.4. Samhällsstrukturer

Den faktor i ekosystemet som handlar om samhällsstrukturer omfattar politiska, ekonomiska, juridiska och tekniska förutsättningar och regelverk. Här kan det sägas att de kartlagda exemplen på olika sätt försöker säkerställa det policystöd och mandat som krävs för att de ska kunna verka över tid och uppnå eftersträvarade resultat. I vissa fall har detta säkerställts genom att verksamheterna initierats och drivs med ledning eller stöd av aktörer som har en maktposition i regionen. Det kan handla om en region som i fallen med Experio Lab och Partnerskapet för sociala innovationer i Örebro län, ett universitet som i fallen med Social Innovation in Health Initiative och Social Science Research Park, eller en organisation med regeringsuppdrag som i fallet med La Fabrique à initiatives. Policystödet har även handlat om att tvärsektorieell samverkan skrivits in i regionala och nationella styrdokument och beslutsprocesser.

Samtidigt verkar det vara viktigt att kombinera detta policystöd, som kan sägas komma "uppifrån", med processer för samskapande med berörda människor, som kan sägas ske "nedifrån", samt samverkan mellan berörda samhällsaktörer, som kan sägas ske horisontellt. Denna hopkoppling i

olika ledder kan dels bidra till att skapa legitimitet och engagemang hos alla berörda aktörer, dels till att hitta skärningspunkten mellan lokala behov och förutsättningar, aktörernas drivkrafter och resurser, samt politiskt beslutade mål och strategier. Till exempel har La Fabrique à initiatives kunnat utveckla sin verksamhet genom att kombinera sin stöttning av lokala initiativ med god kännedom om berörda samhällsaktörers olika intressen och agendor, samt stöd i nationell policy för så kallad "social and solidarity economy" (SSE). Genom sådan hopkoppling har flera av de kartlagda exemplen kunnat skapat ett utrymme för sina verksamheter i den regionala kontexten. Detta utrymme kan ha hjälpt dem att navigera mellan de faktorer i ekosystemet som påverkar deras möjligheter att stötta initieringen, etableringen och integreringen av nytänkande lösningar på samhällsutmaningar. På så sätt har de kunnat tillvarata vissa faktorer som draghjälp och samtidigt hantera andra faktorer som upplevts som hindrande.

Den faktor i ekosystemet som handlar om samhällsstrukturer avspeglas även i de kartlagda exemplens resultat. På policynivå sägs exemplen bland annat ha bidragit till utvecklingen av regionala policies, samt ökade kopplingar mellan utvecklingsarbete på regional, nationell och ibland även europeisk nivå. På samverkansnivå sägs exemplen ha resulterat i att det skapats nya miljöer, nätverk, organisationer, arbetssätt, tjänster, modeller och kunskaper för att främja samverkan kring samhällsutmaningar. På organisationsnivå kan det ses som ett resultat i sig att exemplen är väletablerade och bestående, i enlighet med kartläggningens kriterier, då det innebär att de lyckats utforma en verksamhet som överlever tidsbegränsade finansieringsformer och politiska mandatperioder. På individnivå finns få angivna resultat, med undantag för att deltagare i Samverket sägs ha uttryckt att de efter bara några månader känt en större tillhörighet där än vad de någonsin upplevt i sina egna organisationer.

6. Slutsatser

I detta avsnitt presenteras några slutsatser från kartläggningen av regional samverkan kring samhällsutmaningar. Avsikten är att ringa in de huvudsakliga kunskaper och erfarenheter som de kartlagda exemplen bidrar med, som inspiration till att vidareutveckla stödstrukturer för social innovation på regional nivå.

Som beskrevs tidigare i rapporten är det svenska ekosystemet för social innovation fragmenterat med bristande samordning och stödstrukturer, inte minst på regional nivå. Samtidigt finns många innovativa initiativ och engagerade aktörer inom området, samt vissa stödfunktioner, att bygga vidare på. Denna rapport tar fasta på potentialen att stärka regionala stödstrukturer för social innovation, för att bättre förstå och främja den regionala förmågan att gemensamt möta samhällsutmaningar på nytänkande sätt. Denna ambition ligger i linje med betydelsen av regionala ekosystem och kluster som lyfts fram inom både EU och OECD. Där betonas vikten av att förstå de faktorer och ramvillkor som påverkar möjligheterna att initiera, etablera och integrera nytänkande lösningar på samhällsutmaningar i organisationer och samhälle. Mot bakgrund av detta bidrar denna rapport med värdefulla kunskaper och erfarenheter om hur regional samverkan kan organiseras för att gemensamt möta samhällsutmaningar.

Kartläggningen visar att de studerade exemplen från Sverige och internationellt förenas av ambitionen att fungera som en nod och motor för att mobilisera och samordna aktörer från olika samhällssektorer kring aktuella samhällsutmaningar. Genom att erbjuda allt från mötesplatser till processer, modeller och kunskaper avser exemplen att tillvarata och skapa synergier mellan aktörernas olika drivkrafter och resurser. För att skapa ett brett engagemang och reell förändring kopplar de ihop lokala behov och förutsättningar med de involverade aktörernas drivkrafter och resurser, samt politiskt beslutade mål och strategier. De strävar även efter

inkluderande och tvärssektoriell samverkan, där involveringen av underrepresenterade aktörer och perspektiv säkerställs genom samskapande processer där individer och organisationer från civilsamhället särskilt involveras. De främsta nyckelfaktorerna för regional samverkan är, enligt de intervjuade företrädarna, att utveckla organiseringen tillsammans med de involverade aktörerna, hitta skärningspunkten mellan behov och möjligheter, skapa miljöer och kultur för samskapande, samt säkerställa stöd och utrymme för samverkan i form av tid, resurser och kompetens.

På dessa sätt har exemplen kunnat navigera mellan de olika faktorer i deras regionala ekosystem som påverkar möjligheterna att initiera, etablera och integrera nytänkande lösningar på samhällsutmaningar. Det har gjort det möjligt för dem att uppnå resultat på olika nivåer - med allt från utvecklingen av regionala policier på policynivå, till nya miljöer, modeller och tjänster på samverkansnivå, väletablerade och bestående stödverksamheter på organisationsnivå, samt ökad tillhörighet på individnivå. Sammantaget kan detta ha bidragit till ökad regional förmåga att gemensamt möta samhällsutmaningar på nytänkande sätt, genom att uppmärksamma och adressera luckor och utvecklingsbehov vad gäller politiska och praktiska stödinsatser för social innovation i deras regioner. Samtidigt är det oklart i vilken mån som resultaten från de samskapande processerna har tillåtit att påverka offentliga dialog- och beslutsprocesser. Oavsett kan exemplens lärdomar och resultat användas som avstamp för att bedöma, följa och stärka olika regioners nuläge och utveckling inom detta område.

7. Referenser

Ashoka & Reach for Change (2021). Nordic Changemaker Map Sweden. Stockholm: Ashoka & Reach for Change.

Björk, F. (2015). Pentahelix - innovationslogik för social innovation? Blogginlägg 27 apr 2015.

Domanski, D. & Kaletka, C. (2018). Social innovation ecosystems. I Howaldt, J., Kaletka, C., Schröder, A., Zirngiebl, M. (red.), Atlas of Social Innovation - New Practices for a Better Future. Dortmund: TU Dortmund University, sid 208-211.

Etzkowitz, H. & Leydesdorff, L. (2000). The dynamics of innovation - from national systems and 'Mode 2' to a Triple Helix of university-industry-government relations. *Research Policy*, 29(22): 100-123.

European Commission (2021a). Building an economy that works for people - an action plan for the social economy. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

European Commission (2021b). Clusters of Social and Ecological Innovation in the European Union. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Hoffecker, E. (2019). Understanding Innovation Ecosystems - A Framework for Joint Analysis and Action. Cambridge: MIT D-Lab.

Kaletka, C., Markmann, M., Pelka, B. (2016). Peeling the Onion - An Exploration of the Layers of Social Innovation Ecosystems. *European Public Social & Social Innovation Review*, 1(2): 83-93.

Kjellström, S., Sarre, S., Masterson, D. (2024). The complexity of leadership in coproduction practices: a guiding framework based on a systematic literature review. *BMC Health Services Research*, 24(219): 1-16.

Lindberg, M. (2018). Inkluderande forskning och innovation. Stockholm: Formas.

Lindberg, M. (2021). Social innovation i civilsamhällets organisationer - kunskapsöversikt och policyrekommendationer. Örebro: Entreprenörskapsforum.

Lindberg, M. (2020). Stöttning av sociala innovatörer - forskningsanalys i projektet The Joint Way. Lund: Ideon Innovation.

Lindberg, M., Danilda, I., Torstensson, B.M. (2012). Women Resource Centres - Creative Knowledge Environments of Quadruple Helix. *Journal of the Knowledge Economy*, 3(1):36-52.

Lindberg M., Gross, S., Rönn, M., Nordin, L., Sandred, J., Wärngård, L., Norberg, C. (2019). Inclusive funding for enhanced impact of social sciences and humanities. *fteval Journal for Research and Technology Policy Evaluation*, (48): 80-85.

Lindberg, M., Lindgren, M., Packendorff, J. (2014). Quadruple Helix as a way to bridge the gender gap in entrepreneurship? A case study of an innovation system project in the Baltic Sea region. *Journal of the Knowledge Economy*, 5(1):94-113.

Mac Gregor, S. P., Marques-Gou, P., Simon-Villar, A. (2010). Gauging readiness for the quadruple helix - a study of 16 European organizations *Journal of the Knowledge Economy*, 1(3):173-190.

Mulgan, G. & Pulford, L. (2010). Study on Social Innovation. London: The Young Foundation.

Mötesplats Social Innovation (2024). Finansiering av social innovation - en översikt. Malmö: Mötesplats Social Innovation.

Mötesplats Social Innovation (2023). Stödstruktur för innovativ inkludering i arbetsliv och samhälle - insatser och lärdomar i Sveriges nationella kompetenscenter för social innovation i Europeiska socialfonden 2022-2023. Malmö: Mötesplats Social Innovation.

Mötesplats Social Innovation (2022). The social innovation ecosystem in Sweden. Rapport i EU-konsortiet Building Capacity for a Sustainable Society (BuiCaSuS). Malmö: Mötesplats Social Innovation.

OECD (2021). Building Local Ecosystems for Social Innovation. Paris: OECD.

Regeringskansliet (2018). Regeringens strategi för sociala företag - ett hållbart samhälle genom socialt företagande och social innovation. Stockholm: Näringsdepartementet.

Samverket (2023). Playbook Samverket - en filosofisk, men praktisk, guide till samverkan och innovationskraft inom offentlig sektor.

Vinnova (2018). Social innovation i Sverige - kartläggning av ekosystemet för social innovation. Stockholm: Vinnova.

Voorberg, W. H., Bekkers, V. J. J. M., Tummers, L. G. (2015). A Systematic Review of Co-Creation and Co-Production: Embarking on the social innovation journey, Public Management Review, 17(9): 1333-1357.

Westley, F., McGowan, K., Tjörnbo, O. (red.) (2017). The evolution of social innovation - building resilience through transitions. Cheltenham: Edward Elgar Publishing.

Bilaga 1. Enkät på svenska

Kartläggning av långsiktig organisering av samverkan kring samhällsutmaningar

För att få en bild av hur långsiktig samverkan kring samhällsutmaningar kan organiseras genomför Mötesplats Social Innovation (MSI) en kartläggning av etablerade exempel i Sverige och internationellt. Vi söker exempel som:

- Syftar till att möta en eller flera samhällsutmaningar på nytänkande sätt.
- Omfattar samverkan mellan aktörer från minst två samhällssektorer.
- Är väletablerade och bestående, dvs inte ett tidsbegränsat projekt.
- Är organiserade på regional, nationell eller internationell nivå (dvs inte enbart lokal).

Resultaten kommer att användas som inspiration till vidareutvecklad organisering inom det svenska stödsystemet för social innovation, inom och utom MSI. Vi tar tacksamt emot exempel som du själv medverkar i eller känner till. Det går bra att enbart svara på de frågor som du har kännedom om. MSI är en nationell kunskaps- och samverkansplattform vid Malmö universitet, med regionala noder vid Luleå tekniska universitet, Umeå universitet, Örebro universitet, Jönköping University, Högskolan i Borås och Malmö universitet. Mer info: www.socialinnovation.se

Obligatoriskt*

1. Organiseringens namn/benämning*

2. Land*

3. Nivå*

- a. Internationell
- b. Nationell
- c. Regional

4. Syfte/fokus*

5. Huvudansvarig organisation

6. Samverkansaktörer

- a. Civilsamhälle (t.ex. ideell förening, ekonomisk förening, kooperativ, stiftelse, trossamfund)
- b. Näringsliv (t.ex. aktiebolag, enskild firma)
- c. Offentlig sektor (t.ex. kommun, region, myndighet)
- d. Akademi (t.ex. universitet, högskola, forskningsinstitut)

7. Organiseringsform (T.ex. partnerskap, nätverk, kluster, förening, bolag)

8. Finansiering (T.ex. medlemsavgifter, uppdrag, projektbidrag)

9. Funktioner (T.ex. mötesplats, rådgivning, finansiering, labb, hubb)

10. Webbplats

11. Kontaktperson (Ange namn och mailadress)

Bilaga 2. Enkät på engelska

Hello, in order to get a picture of how long-term collaboration on societal challenges can be organized, Forum for Social Innovation Sweden (FSIS) is conducting a survey of established examples. We look for examples that:

- Aims to meet one or more societal challenges in innovative ways.
- Includes collaboration between actors from at least two sectors of society.
- Are well-established and permanent, i.e. not a time-limited project.
- Are organized at regional, national or international level, i.e. not only locally.

The results will be used as inspiration for further development of the Swedish support system for social innovation, within and outside FSIS. Want to contribute? We are grateful for examples that you participate in or are familiar with. Fill out this form (no later than 28 Oct).

Forum for Social Innovation Sweden is a national knowledge and collaboration platform at Malmö University, with regional nodes at Luleå University of Technology, Umeå University, Örebro University, Jönköping University, Borås University and Malmö University. More info: <https://socialinnovation.se/eng/>

1. Name/title of example

2. Country

3. Level

- a. International
- b. National
- c. Regional/local

4. Purpose/Focus

5. Main responsible organization

6. Collaborators

- a. Civil society
- b. Industry
- c. Public sector
- d. Academia

7. Organizational form (e.g. partnership, cluster, association, company)

8. Funding (e.g. member fees, procurement, project funding)

9. Functions (e.g. meeting place, advisory services, funding, lab, hub)

10. Website

11. Contact (name, e-mail)

sociala innovationer partnerskapet för

